

ПРОЕКТ

„Ефективна координация и партньорство при разработване и провеждане на политики в община Лом”, финансиран по Договор за безвъзмездна финансова помощ №13-13-173/25.11.2013г., по „Оперативна програма „Административен капацитет” 2007 – 2013”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.”

ДЕЙНОСТ 3

ИЗВЪРШВАНЕ НА ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА ПО РАЗРАБОТЕНИЯ ОПР НА ОБЩИНА ЛОМ ЗА ПЕРИОДА 2014-2020 Г.

 ОБЩИНА ЛОМ	Възложител: ОБЩИНА ЛОМ http://adm.lom.bg/
	Изпълнител: РЕГИОПЛАН ЕООД www.regioplan.biz
	Версия 1.0/ Дата 28.07.2014

ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ ЗА ПЕРИОДА 2014-2020 г.

Документ			Преглед/Одобрение	
Версия	Дата	Статус	Дата	Статус
1.0	28.07.2014	Проект	28.07.2014	Проект

КОНТАКТИ

Възложител: Община Лом, Р. България
Организация: Община Лом
Законен представител: Иво Иванов - Кмет
Адрес: гр. Лом 3600, ул. Дунавска №12
web <http://adm.lom.bg/>

Изпълнител: Региоплан ЕООД
Организация: Региоплан ЕООД
Законен представител: д-р Косьо Стойчев
Адрес: София, бул. Александър Малинов №91, офис 102
web www.regioplan.biz

СЪДЪРЖАНИЕ

СПИСЪК НА ТАБЛИЦИТЕ	4
СПИСЪК НА ГРАФИКИТЕ	4
СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА	5
ВЪВЕДЕНИЕ	7
I. МЕТОДИЧЕСКА РАМКА НА ПРЕДВАРИТЕЛНАТА ОЦЕНКА	9
1.1. Роля и функция на предварителната оценка	9
1.2. Цели на предварителната оценка	11
1.3. Приложен подход	13
II. ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ	17
2.1. Структура на общинския план за развитие	17
2.2. Анализ на икономическото и социално развитие на община Лом	18
2.3. SWOT анализ	28
2.4. Стратегическа рамка - Визия, приоритетни области, стратегически цели, приоритети, специфични цели и мерки	31
2.4.1. Структурно съответствие	32
2.4.2. Външно съответствие	37
2.4.3. Вътрешно съответствие	49
2.5. Индикативна финансова таблица	50
2.6. Индикатори за наблюдение и оценка на плана	54
2.7. Действия по наблюдение, оценка и актуализация на плана	55
2.8. Действия за прилагане принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност	56
2.9. Програма за реализация	56
III. ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА ПО РЕДА НА ЗООС	57
ЗАКЛЮЧЕНИЕ	58
ПРИЛОЖЕНИЯ	60

СПИСЪК НА ТАБЛИЦИТЕ

Таблица № 1: Цикъл на оценяването, във връзка с целите и критериите	10
Таблица № 2: Съответствие на ОПР на община Лом 2014-2020 г. със стратегия Европа 2020	38
Таблица № 3: Съответствие на ОПР на община Лом 2014-2020 г. с НПР БГ2020	39
Таблица № 4: Съответствие на ОПР на община Лом 2014-2020 г. с НСРР 2012-2022 г.	42
Таблица № 5: Съответствие на ОПР на община Лом 2014-2020 г. с РПР на СЗР 2014-2020г.....	45
Таблица № 6: Съответствие на ОПР на община Лом 2014-2020 г. с ОСР 2014-2020 г.	47

СПИСЪК НА ГРАФИКИТЕ

Графика № 1: Връзка между основните фази на ОПР с видовете оценки.	10
Графика № 2: Стратегическа рамка на ОПР на община Лом 2014-2020 г.	33
Графика № 3: Разпределение на средствата за реализация на ОПР 2014 – 2020 г. по източници на финансиране.	51
Графика № 4: Източници на финансиране на ОПР за периода 2007-2013 г.	52
Графика № 5: Разпределение на средствата на ОПР на община Лом 2014 - 2020 г. по Стратегически цели	53

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

ВЕИ	Възобновяеми енергийни източници
ВУЗ	Висше учебно заведение
ЕК	Европейска комисия
ЕО	Екологична оценка
ЕС	Европейски съюз
ЗООС	Закона за опазване на околната среда
ЗРР	Закон за регионално развитие
ИСУН	Информационна система за управление и наблюдение
ИФТ	Индикативна финансова таблица
КБ	Проект „Красива България“
НПР БГ2020	Национална програма за развитие: България 2020
НСИ	Национален статистически институт
НСРР	Национална стратегия за регионално развитие
ОП	Оперативни програми
ОПР	Общински план за развитие
ОСР	Областна стратегия за развитие
ПО	Предварителна оценка
ППЗРР	Правилник за прилагане на закона за регионално развитие
ПРСР	Програма за развитие на селските райони
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната

	среда
РПР	Регионален план за развитие
СГО	Структури на гражданското общество
СЗР	Северозападен район
EVALSED	The resource for the evaluation of Socio-Economic Development

ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият доклад е изготвен в изпълнение на договор за услуга, сключен между община Лом и „Региоплан“ ЕООД. Част от предмета на договора е „Изготвяне на Предварителна оценка (ПО) на Общинския план за развитие на община Лом за периода 2014-2020 г.“ в изпълнение на чл. 32, ал.1 и чл. 36, ал. 1. от Закона за регионалното развитие (ЗРР)¹ и във връзка с изпълнение на проект „Ефективна координация и партньорство при разработване и провеждане на политики в община Лом“, финансиран по Договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-173 от 25.11.2013 г., по Оперативна програма „Административен капацитет“ 2007 – 2013, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Общинският план за развитие на община Лом за периода 2014 – 2020 г. е основополагащ, стратегически, динамичен документ и важен инструмент при формирането и провеждането на устойчиво и балансирано местно развитие в посочената територия. Документът очертава средносрочната перспектива за икономическо, социално, инфраструктурно и екологично развитие на общината за период от седем години.

В съответствие с чл. 32 на ЗРР, при разработването на Общинския план за развитие задължително се извършва предварителна оценка.

Съгласно „Методически указания за разработване на национална стратегия за регионално развитие (2012-2022 г.), регионални планове за развитие на районите от ниво 2 (2014-2020 г.), областни стратегии за развитие (2014-2020 г.), общински планове за развитие (2014-2020 г.)”², предварителната оценка се разработва успоредно с подготовката на проекта на общинския план за развитие. Тя включва:

- 1) оценка за социално-икономическото въздействие на ОПР;
- 2) екологична оценка по реда на Закона за опазване на околната среда (ЗООС).

Анализите и оценките за адекватност и реалистичност на определените цели и приоритети на Общинския план за развитие на Община Лом за периода 2014-2020 г. и на

¹ Обн. ДВ. бр.50 от 30 Май 2008г., изм. ДВ. бр.47 от 23 Юни 2009г., изм. ДВ. бр.82 от 16 Октомври 2009г., изм. ДВ. бр.93 от 24 Ноември 2009г., изм. и доп. ДВ. бр.82 от 26 Октомври 2012г., изм. ДВ. бр.66 от 26 Юли 2013г.

² ОДОБРЕНИ със Заповед № РД-02-14-2402/22.11.2011 г. на Министъра на регионалното развитие и благоустройството

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

необходимите ресурси и действия за реализацията му в рамките на предварителната оценка на въздействието му върху социално-икономическото развитие, допринасят за подобряване качеството на плана и способстват за бъдещото му ефективно и ефикасно изпълнение.

Предварителната оценка на социално-икономическото въздействие служи и като база за сравнение и дава ориентири за извършване на надеждна междинна и последваща оценка за резултатите от изпълнението на ОПР за периода 2014-2020 година.

I. МЕТОДИЧЕСКА РАМКА НА ПРЕДВАРИТЕЛНАТА ОЦЕНКА

1.1. Роля и функция на предварителната оценка

Нормативната основа дава правна база за провеждането на предварителна оценка, но не дава дефиниция на ПО по принцип, както и на ПО на ОПР.

В контекста на ЕС оценяването се разбира като преценка на публичната намеса в развитието, съобразно резултатите, въздействията и нуждите, които намесата цели да задоволи. Оценяването е систематична дейност, която се извършва на основата на обективни стандарти и критерии и може да се прилага към политика, план, стратегия, програма или проект. Оценката е периодично съждение за съответствието, ефикасността, ефективността, въздействието, устойчивостта на проект, програма, план, стратегия или политика съобразно предварително определените цели на съответния документ.

Основната цел на оценяването е подобряване на опита на администрацията в планирането и прилагането на публични програми и политики, поради което основните цели на оценяването са свързани с планиране, изпълнение и отчетност.

Оценката е от важно значение, за да се идентифицират тенденциите, да се проследява прогресът, да се извлекат поуки, да се корелират действията с променящите се условия, да се отговори на новите предизвикателства, да се осигури отчетност, да се развие капацитет чрез учене. Всички тези функции на оценяването са еднакво важни и нито една от тях не изключва друга.

Основните критерии, които се използват за постигане на обективна преценка, са критериите за приложимост, обоснованост, ефективност, ефикасност, въздействие и устойчивост.

В зависимост от целта на оценяването - дали е за подобряване на планирането, за проверка на изпълнението или за постигане на по-голяма отчетност - и времевия момент на оценката се различават предварителна, междинна и последваща оценка. Всички те ползват повечето от обективните критерии, но за различните видове оценки различните критерии имат различна тежест:

Таблица № 1: Цикъл на оценяването, във връзка с целите и критериите.

Основни оценъчни въпроси	Предварителна оценка	Междинна оценка	Последваща оценка
Цел на оценяването	Планиране	Изпълнение	Отчетност
Обоснованост	+++	+	+
Приложимост	++	+++	+
Ефективност	+	+++	++
Ефикасност	+	+++	++
Въздействие	-	+	+++

Източник: По „EVALSED: The resource for the evaluation of Socio-Economic Development“, September 2013

Връзката между различните фази на осъществяване на публичните политики, в конкретния случай изпълнение на ОПР, с видовете оценки е пряка и позволява:

- да се направи предварителна оценка на въздействието на ОПР;
- да се измери постигнатият напредък в процеса на неговото прилагане;
- да се оцени крайният ефект в сравнение с очакваните резултати.

Тази връзка схематично е представена на **Графика №1**.

Графика № 1: Връзка между основните фази на ОПР с видовете оценки.

Източник: По Наръчник за прилагане, мониторинг и оценка на политики и законодателство в България, проект ФАР BG-0103.01 “Стратегическо планиране и координация”.

Оценките следват логиката на реализация на ОПР. **Предварителната оценка** (ex ante) подпомага идентифицирането на обществените потребности, формулирането на целите на ОПР, правилното им таргетиране, отчитане на рисковете и предизвикателствата. Тя изпълнява „**диагностични**“ функции, разкрива тяхната целесъобразност и приложимост, подпомагайки разработването им.

Междинната (mid-term) оценка проследяват напредъка на осъществяваните политики и качеството на тяхното изпълнение. Последващата (ex post) оценка се фокусира върху постигнатите резултати и осъществените въздействия и извежда препоръки за следващия програмен период.

В този цикъл на оценяването, **предварителната оценка на ОПР** се извършва още при формулирането на публичните политики и разработването на плана, като предшества тяхното осъществяване. Тя подпомага определянето на целите, средствата, инструментите и ресурсите, в чиито рамки ОПР ще се реализира. Чрез нея в по-голяма степен се гарантират реалистичността, адекватността и кохерентността на ОПР. Нейното основно предназначение е и да оцени предварително възможните последици от осъществяването на плана, да вземе предвид потребностите и очакванията на заинтересованите страни, да оцени съществуващите рискове и потенциалните конфликти.

1.2. Цели на предварителната оценка

Предварителната оценка на Общинския план за развитие на Община Лом за периода 2014-2020 г. има за цел да подпомогне процеса по разработването му като се фокусира върху адекватността и реалистичността на определените цели и приоритети, измеримост на постигнатите резултати чрез коректно формулирани и реално измерими индикатори и необходимите ресурси и действия за реализацията му, с оглед постигане на балансирано и устойчиво социално-икономическото развитие на общината.

Оценката има за задача да установи дали планът е съобразен с целите и приоритетите на политиката за социално-икономическо сближаване на Европейския съюз и националните, регионалните и областните стратегически документи за регионално развитие, като Областната стратегия за развитие на област Монтана 2014-2020 (ОСР), Регионалният план за развитие на Северозападен район 2014-2020 (РПР на СЗР), Националната стратегия за регионално

развитие 2012-2022 (НСРР) при спазване разпоредбите на Закона за регионалното развитие, Правилника за прилагане на ЗРР (ППЗРР) и Методически указания за разработване на национална стратегия за регионално развитие (2012-2022 г.), регионални планове за развитие на районите от ниво 2 (2014-2020 г.), областни стратегии за развитие (2014-2020 г.), общински планове за развитие (2014-2020 г.).

Чрез обобщен анализ и препоръки се цели постигане на реалистична обоснованост на плана, който дефинира и определя политиката за балансирано и устойчиво социално-икономическо развитие на общината през разглеждания период.

В контекста на гореизложените задачи, обект на предварителна оценка са следните компоненти на Общинския план за развитие:

- Оценка на обхвата и фокуса на анализа на актуалните тенденции и процеси, проблеми и потенциали на икономическото, социалното и инфраструктурното развитие на Община Лом;
- Оценка на съответствието и обвързаността на SWOT-анализа със социално – икономическия анализ и с дефинираните цели и приоритети за развитие на Общината;
- Оценка на реалистичността и приложимостта на визията, целите и приоритетите за развитие на Община Лом за периода 2014-2020 г., интегрираността и взаимодействието между отделните приоритети и стратегически цели, както и тяхното съответствие и обвързаност с релевантните стратегически документи на областно, регионално, национално и европейско ниво;
- Преценка на обема и ефективността на предвидените финансови ресурси за постигането на целите на Общинския план за развитие за периода 2014-2020 г.;
- Анализ на уместността, яснотата и броя на индикаторите за наблюдение и оценка на изпълнението на ОПР за периода до 2020 г., включително по отношение на информационното му осигуряване;
- Оценка на описаните действия и механизми за наблюдение, оценка и актуализация на ОПР, включване на партньорите в процеса на тяхното разработване и изпълнение, както и дейностите за информационно осигуряване и публичност на плана.

Тъй като предварителната оценка покрива ефектите и процесите, тя се базира на следните основни принципи:

- **Съответствие** – анализ доколко формулираните приоритети, цели и мерки кореспондират с дефинираните проблеми и потребности в общината. Друг аспект на анализ е съответствието на общинския план с документите за планиране на регионалното развитие на регионално, национално и европейско равнище;
- **Приоритетност** – оценява се дали заложените цели са насочени към преодоляване на ключови ограничения в общината и дали са подбрани с предимство приоритетни за общината решения, имащи синергичен ефект;
- **Ефикасност** – анализирана е връзката между планираните ресурси и очакваните резултати по цели и направления;
- **Ефективност** – анализът дава информация доколко чрез реализацията на така формулираната стратегическа част ще се постигне трайно решение на ключовите проблеми в общината;
- **Устойчивост на резултатите** – направена е преценка до каква степен може да се очаква, че предвидените приоритетни направления и цели в развитието ще запазят своята релевантност към хоризонта на програмния документ, в съответствие с предвиденото финансово осигуряване.

1.3. Приложен подход

При изготвянето на оценката са използвани следните методи:

- Проучване - проучване на документи, информация и данни от различни източници;
- Анализ и синтез – анализира се базовата входяща информация и данни и се обобщават резултатите за нивото на въздействие на изпълнение на ОПР;
- Сравнение – сравняват се данни, факти, показатели и резултати. На база на сравнението се правят изводи и препоръки;

- Графичен метод – за изобразяване на данни, факти, тенденции чрез геометрически изображения на функционална зависимост с помощта на линии на равнина.

Проучване - през този етап бяха проучени следните европейски, национални, регионални, областни и общински документи, имащи отношение към оценката:

Документи на ЕС:

- Стратегия „Европа 2020“;
- Териториален дневен ред на ЕС 2020;
- Стратегическа рамка на Европейската комисия за периода 2014-2020 г.;
- Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на съвета от 17 декември 2013 година за определяне на общо приложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета;
- „The resource for the evaluation of Socio-Economic Development (EVALSED).

Национални, регионални и областни документи:

- Методически указания за разработване на национална стратегия за регионално развитие (2012-2022 г.), регионални планове за развитие на районите ниво 2 (2014-2020 г.), областни стратегии за развитие (2014-2020 г.), общински планове за развитие (2014-2020 г.);
- Национална стратегия за регионално развитие 2012-2022 г.;
- Национална програма за развитие: България 2020;
- Национална програма за реформи на република България (2011-2015 г.);
- Национална концепция за пространствено развитие 2012-2025 г.;

- Концепция за програмиране на развитието на Р България, приета от Съвета за развитие към МС, 8 юли 2010 г.;
- Проекти на оперативните програми за периода 2014 – 2020 г.;
- Проект на Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г.;
- Секторни стратегии за развитие, покриващи частично или изцяло периода 2014-2020 г. (в сферата на транспорта, околната среда, енергетиката, икономиката и малките и средни предприятия, развитие на телекомуникационните мрежи, пазара на труда, иновациите и въвеждането на нови технологии, здравеопазване, образование, култура, социални дейности и др.);
- Регионален план за развитие на Северозападен район за периода 2014 – 2020 г.;
- Стратегия за развитие на област Монтана 2014 – 2020 г.;
- Доклади от оценки на Регионален план за развитие на Северозападен район за периода 2007-2013 г. и Областна стратегия за развитие на област Монтана за периода 2005-2015 г.

Общински документи:

- Последваща оценка на Общински план за развитие на община Лом 2007 – 2013 г.;
- Секторни стратегии и програми на общината.

Източници на статистическа информация:

- Национален статистически институт (НСИ), информационна система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на ЕС в България (ИСУН), Община Лом.

Сравнение - по време на този етап се извърши оценка на интегрираността и взаимодействието между отделните приоритети и стратегически цели на ОПР, както и тяхното съответствие и обвързаност с релевантните стратегически документи на областно, регионално, национално и европейско ниво.

Анализ и синтез - на този етап бе извършено обобщаване, анализ и оценка на събраните данни, факти и информация. Тук се приложи графичния метод. Изготвена бе предварителната оценка на ОПР, резултатите, от която са описани в настоящия документ. Направени са съответните изводи, обобщения и препоръки към ОПР за периода 2014 – 2020 г.

В заключение, трябва да се посочи, че съществуват сериозни ограничители при изготвянето на предварителната оценка на ОПР на община Лом, които следва да се отчитат при ползването на документа. По - важните от тях са:

- Високата степен на процедурна несигурност по отношение реалистичността на документа във връзка с резултатите от неговото бъдещо прилагане. Високата степен на несигурност на този вид документи е най-вече следствие от един от недостатъците на подхода на стратегическото планиране, свързан с обстоятелството, че то не дава, а и не може да даде, точна и детайлна картина на бъдещето. Целта му е най-вече да дефинира по структуриран начин желаното състояние на територията към определен времеви хоризонт.
- Качеството на оценъчния процес е в пряка зависимост от качеството на процеса на планиране и програмиране на стратегическия документ. Колкото по-задълбочен и ясно параметризиран е цялостният процес на изготвяне на документа, толкова повече информация ще се трансферира към оценъчната процедура и тя ще даде по-голяма вариативност на процеса, респективно повече и по-качествени решения на проблемите и по-ефикасно преодоляване на слабостите на документа. И обратното, колкото по-фрагментиран и семпъл е процесът на планиране, толкова по-лимитиран е процесът на оценка от към качество и използваемост.
- Не на последно място, процесът по изготвяне на предварителна оценка, както и всеки оценъчен процес е натоварен с известна степен на субективност, която следва да се взема предвид при използването на резултатите от оценката. Степента на субективност е с комплексен характер и може да се разглежда като функция от компетенцията, опита на оценъчния екип, качеството на процедурата по изготвяне на стратегическия документ, неговото информационно осигуряване и много други.

II. ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ

2.1. Структура на общинския план за развитие

Общинският план за развитие на община Лом е структуриран спрямо разпоредбите на чл. 13, ал.1 от Закона за регионалното развитие. Включените необходими елементи разкриват състоянието и актуалната ситуация в обществото и икономиката, предвидената стратегия за развитие до 2020г. и начините за нейното реализиране, включително конкретни проекти.

Общинският план обединява следните основни части – анализ, оценка, стратегическа и финансово-индикативна част, набор от инструменти за реализация, наблюдение и актуализация на Плана.

Общата структура е организирана в следните раздели:

- анализ на икономическото и социалното развитие на общината;
- целите и приоритетите за развитие на общината за периода 2014-2020 г.;
- индикативна финансова таблица, обобщаваща необходимите ресурси за реализация на плана;
- индикаторите за наблюдението и оценката на плана;
- необходимите действия по наблюдението, оценката и актуализацията на плана;
- описание на необходимите действия за прилагане принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност;
- програма за реализация на общинския план за развитие, с която се конкретизират проектите за неговото изпълнение, съответните финансови ресурси и звената за изпълнение на проектите.

Посочените компоненти имат логическа последователност и взаимна обвързаност, като аналитичната част на документа е основа за формулиране на стратегическата част, а дефинираните подходи и механизми за управление, наблюдение и оценка осигуряват практическото изпълнение и постигането на целите и приоритетите.

Уводната част на ОПР ясно и точно обяснява спецификата, мястото и ролята на документа в процеса на планиране и управление на територията на община Лом през следващия програмен период, което от своя страна допринася за по-доброто възприемане на ОПР от заинтересованите страни и широката общественост. Изчерпателно са изброени стратегическите документи и политически насоки, които са взети в предвид и в чиито контекст е „разгърнат“ стратегическият документ, което от своя страна ни дава основание да заключим, че същият е разработен в максимално съответствие с водещите стратегически документи на ниво ЕС, страната, Северозападния район от ниво 2 и област Монтана. Тази констатация се подкрепя по-нататък от разгърнатата стратегическа рамка и свързаните с нея цели, приоритети и набелязани мерки.

ОПР включва и набор от релевантни приложения, имащи отношение към отделните части на плана.

Заключение:

В структурно отношение ОПР е построен правилно. В ОПР са разработени и включени всички задължителни части за този планов документ в съответствие с ЗРР и Методическите указания на МРР.

2.2. Анализ на икономическото и социално развитие на община Лом

Анализът на икономическото и социалното развитие има за цел не само да даде снимка на моментното състояние на показателите на социално-икономическото развитие на общината. Анализът трябва да установи кои са сравнителните предимства, в които следва да се инвестира, за да се създадат условия за устойчиво развитие. Следва да се открият приоритетните проблеми, за които трябва да се намери решение в стратегическата част на документа. Освен това, трябва да се установи какво е мястото на общината в националното пространство като се анализира развитието на общината спрямо това на съседните общини, областта, района, както и да се направи териториален разрез в рамките на самата община, като се определят основните и вторични центрове на растеж и се анализират връзките между населените места. В тази връзка е от изключително значение да се направи задълбочен анализ с актуални и достоверни данни.

В Анализа на ОНР на община Лом са представени следните точки/раздели, както следва:

1.1 ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА И ПРОФИЛ НА ОБЩИНА ЛОМ

Точката включва: географско положение, административна съподчиненост на територията, граници, баланс на територията, транспортно – комуникационни връзки, селищна структура, брой на населението по данни от последното преброяване на населението в страната (както и актуални данни за броя на населението в общината към 31.12.2013г.).

Поставен е акцент върху предимствата на територията – кръстопътно положение на общината спрямо два от европейските транспортни коридори, важността и стратегическото положение на пристанищен комплекс Лом и др.

Заклучение:

Структурата и съдържанието отговарят на изискванията в Методическите указания на МРР.

1.2 ОБЩА ПРИРОДНО - ГЕОГРАФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА ПО КОМПОНЕНТИ

В раздела е направена оценка на природните потенциали и фактори за развитие. Представена и анализирана е информация в няколко тематични направления: морфоложки и литогенни особености; полезни изкопаеми; климат и климатични ресурси; агроклиматични ресурси; потенциал за използване на ВЕИ; води и водни ресурси; почвени ресурси; биологично разнообразие и горски ресурси; елементи на националната екологична мрежа - защитени природни територии и защитени зони по НАТУРА 2000.

В края на раздела са изведени основни изводи от извършения анализ на природната среда, обезпечаващи разработването на SWOT анализа.

Заклучение:

Структурата и съдържанието на раздела отговарят на изискванията в Методическите указания на МРР.

Изготвеният анализ на природната среда е изчерпателен, представена е детайлна информация по компоненти, на базата на която са изведени основни изводи, в контекста на възможностите за развитие на територията.

По-голямата част от данните са визуализирани под формата на релевантен картен материал, което допринася за по-лесното им възприемане.

1.3 СЪСТОЯНИЕ НА МЕСТНАТА ИКОНОМИКА

Този раздел е разработен в две взаимнообвързани направления: Обща характеристика на икономическото развитие на общината и Структура на общинската икономика по икономически сектори.

1.3.1 Обща характеристика на икономическото развитие на общината – основни показатели

Анализът е извършен на база основни икономически показатели на нефинансовите предприятия в община Лом за периода 2007 – 2010 г.

1.3.2 Структура на общинската икономика по икономически сектори

Представена и анализирана е информация за основните икономически показатели на предприятията по сектори на територията на община Лом за периода 2007-2010 г., в т.ч.: Предприятия /бр./; Заети лица /бр./; Произведена продукция /хил. лв./; Приходи от дейността /хил. лв./; Нетни приходи от продажби /хил. лв./; Разходи за дейността /хил. лв./; Печалба /хил. лв./; Загуба /хил. лв./; Разходи за възнаграждения /лв./; Дълготрайни материални активи /хил. лв./.

Видно от анализа на местната икономика, е че към началото на плановия период 2014-2020г. водещо място в структурата на общинската икономика заема вторичният сектор. На второ място се нарежда сектора на услугите, следван от първичния сектор, с минимална разлика в дела на произведената продукция в икономиката на община Лом.

В рамките на първичния сектор в отделни точки са разгледани: земеделие, в т.ч. растениевъдство и животновъдство; ловно стопанство и риболов и горско стопанство. Във вторичният сектор водещи икономически дейности са преработваща промишленост (тук са открити предприятия в хранително – вкусовата промишленост) и строителството. Най – голям

дяс в третичния сектор заемат дейностите „Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети” и „Хуманно здравеопазване и социална работа”.

Сред основните проблеми в развитието на третичния сектор, се отбелязани еднообразието и незадоволителното качество на предлаганите услуги на територията на общината.

В отделна точка, много задълбочено е разработена темата „Туризъм”. Посочени са предпоставките за развитие на различни видове туризъм – културен, винен, ловен и т.н. Вниманието е обърнато и на преминаващите през територията на град Лом велосипедни маршрути EuroVelo 6, който свързва Атлантическия океан с Черно море и Дунавски вело маршрут (разработен по линия на Програма за трансгранично сътрудничество Румъния - България 2007-2013 г.).

В края на раздела е анализирано мястото на община Лом в икономиката на област Монтана и са изведени основни изводи за икономическото развитие на общината, обезпечаващи разработването на SWOT анализа.

Заключение:

Структурата и съдържанието на раздела отговарят на изискванията в Методическите указания на МРР.

Изготвеният анализ на икономическото състояние на община Лом е изчерпателен, представена е актуална информация, на базата на която са формулирани основните тенденции през последните години.

Прави впечатление задълбоченото проучване на секторно и отраслово ниво и добрата обезпеченост със статистически данни.

По-голямата част от данните са визуализирани под формата на графики и/или таблици, което допринася за по-лесното им възприемане.

1.4 РАЗВИТИЕ НА СОЦИАЛНАТА СФЕРА И ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

В раздела е направен анализ на тенденциите и процесите в социалния сектор. Анализът е разгърнат в няколко тематични направления: Демографска характеристика -

състояние и тенденции; Пазар на труда и доходи на населението; Здравеопазване; Социални услуги; Образование и Култура.

1.4.1 Демографска характеристика - състояние и тенденции

Представена и анализирана е информация в сравнителен порядък (с териториални единици от по-горни нива) за броя и динамиката на населението в общината, в т.ч.: гъстота на населението, раждаемост и смъртност, естествен и механичен прираст, и т.н. Разгледани и анализирани са основните структури на населението – селищна, полово – възрастова, етническа, конфесионална, образователна.

За част от показателите (за които се поддържа официализирана статистическа информация), анализа пада на ниво населено място, което допълнително го обогатява и дава възможност за формулиране на мерки и проекти в стратегическата рамка на плана с ясен териториален адрес.

1.4.2 Пазар на труда и доходи на населението

В точката е направен анализ на тенденциите и процесите в трудовия пазар на общината: икономическа активност на населението, заетост, в т.ч. по класове икономически дейности и местоживееене на заетите лица, безработица, трудови миграции, доходи на населението и др.

Впечатление правят задълбочения анализ на демографските тенденции и направената прогноза за броя на населението към 2040г.

1.4.3 Здравеопазване – обща характеристика

Анализът на системата за здравно обслужване на община Лом е направен в две направления – структурна организация на здравеопазването и териториална организация на здравеопазването.

Акцент е поставен върху надообщинската роля на МБАЛ „Св. Николай Чудотворец“ ЕООД - гр. Лом, която обслужва жителите на 5 общини /Лом, Вълчедръм, Якимово, Брусарци и Медковец/.

1.4.4 Социални услуги – обща характеристика

Анализът включва социалните направления, в които развива дейност Община Лом, също и брой, вид и капацитет на заведенията за социални услуги в общината, в две категории: Специализирани институции за социални грижи и Социални услуги в общността.

На база на анализа са изведени основните тенденции в развитието на социалните услуги на територията на община Лом, които до голяма степен са в унисон с тези на национално и европейско ниво и са в посока предоставяне на социалните услуги в среда близка до семейната, както и дейности, насочени към превенция на риска от социална изолация на групите в неравностойно социално положение и интеграция на уязвими групи в т.ч. и представителите на ромската етническа група.

1.4.5 Образование – обща характеристика

Анализирани са заведенията за предучилищна и училищна подготовка в община Лом, в т.ч. динамиката и броя на учениците и децата, посещаващи образователните институции, работещия педагогически персонал и др.

Посочени са основните проблеми в състоянието на образователната система в общината.

1.4.6 Култура – обща характеристика

Представена е информация за културните обекти на територията на общината – читалища, културни институти, храмове, както и информация за мероприятията включени в културния календар на общината (с местно, регионално и национално значение).

Към всяка една от точките на раздела са изведени основни изводи, обезпечаващи разработването на SWOT анализа.

Заклучение:

Структурата и съдържанието на раздела отговарят на изискванията в Методическите указания на МРР.

Като цяло разделът е разработен задълбочено, подкрепен със статистически данни, онагледен с графики и таблици, които дават възможност да се направят логични и точни изводи за тенденциите на развитие на социалната среда, проблемните и критични зони, изискващи конкретни мерки за въздействие.

Към отделните точки на раздела е налице пространствено детерминиран анализ за територията на общината, както и анализ в сравнителен порядък с териториални единици от по-горни нива.

1.5 ИНФРАСТРУКТУРНО РАЗВИТИЕ, СВЪРЗАНОСТ И ДОСТЪПНОСТ НА ТЕРИТОРИЯТА

В раздела е направена оценка на състоянието и развитието на инфраструктурата на общината. Анализът е направен по няколко тематични направления:

1.5.1 Транспортна инфраструктура – пътна и железопътна мрежа, воден транспорт. Тук е поставен акцент върху благоприятното положение на пристанище Лом, което е основа за проектиране и изграждане на частни логистично-транспортни центрове на територията на общината.

1.5.2 Енергийна инфраструктура – електроснабдяване, възобновяеми енергийни източници и енергийна ефективност.

1.5.3 Водостопанска инфраструктура – водоизточници и водохващания, пренос и пречистване на води, водоснабдяване и канализация.

1.5.4 Телекомуникации – съобщителна инфраструктура, телекомуникации, достъп до интернет.

Към част от точките на раздела са изведени основни изводи, обезпечаващи разработването на SWOT анализа.

Заклучение:

Структурата и съдържанието на раздела отговарят на изискванията в Методическите указания на МРР.

Анализа на инфраструктурната осигуреност на територията е на много добро професионално ниво и като цяло е в съответствие с изискванията за качество на такъв род документи, каквито са общинските планове за развитие. Представената информацията е подкрепена с актуални данни, обобщени в таблици.

1.6 ЕКОЛОГИЧНО СЪСТОЯНИЕ И РИСКОВЕ

Последователно е представена и анализирана информация за състоянието на компонентите на околната среда и факторите на въздействие:

1.6.1. Атмосферен въздух - източници на замърсяване.

1.6.2. Повърхностни и подземни води – оценка на риска от замърсяване на водите.

1.6.3. Риск от наводнения – анализ на риска от прииждания и наводнения от река Дунав.

1.6.4. Земи и почви – анализ на риска от замърсяване на почвата и потенциални източници на замърсяване.

1.6.5. Биоразнообразие – проблеми и заплахи за биоразнообразието в общината;

1.6.6. Управление на отпадъците – представени са данни за количеството отпадъци, генерирани в община Лом и депонирани на регионалното депо за неопасни отпадъци в община Монтана, както и информация за рекултивация на общинското депо за отпадъци, затворено през 2009 г.

1.6.7. Шумово замърсяване и радиационно състояние.

1.6.8. Мероприятия, свързани с опазването на околната среда.

Разделът завършва с изводи от анализа на представените компоненти, обезпечаващ разработването на SWOT анализа.

Заключение:

Структурата и съдържанието на раздела отговарят на изискванията в Методическите указания на МРР.

Оценката е висока по отношение на пълнотата и изчерпателността на анализа. Прави впечатление задълбоченото проучване на компонентите на околната среда.

1.7 ТЕРИТОРИАЛНО РАЗВИТИЕ

Териториалното развитие е представено и анализирано в три тематични направления:

1.7.1. Броят на населението – фактор за териториално развитие – представени са данни за динамиката в броя на населението и териториалното му разпределение.

1.7.2. Категоризация на населените места в община Лом – направена е категоризация на населените места в община Лом по функционален признак.

1.7.3. Административен капацитет - в точката е представена и анализирана информация за изпълнените и в процес на изпълнение проекти на територията на община Лом по Оперативните програми за периода 2007-2013 г.

Заклучение:

Структурата и съдържанието на точката отговарят на изискванията в Методическите указания на МРР.

В обобщение можем да направим следните изводи:

- **Анализът на “Точка 1.1. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА И ПРОФИЛ НА ОБЩИНА ЛОМ”** е с описателен характер, като се акцентира на благоприятното географско положение на общината.
- **Изготвеният анализ по “Точка 1.2. ПРИРОДНИ УСЛОВИЯ И РЕСУРСИ НА ОБЩИНА ЛОМ”** е изчерпателен, представена е детайлна информация по компоненти, като при голяма част от компонентите е направена връзката между антропогенната дейност и възможностите/заплахите, произтичащи от природната среда.
- **Представеният анализ по “Точка 1.3. СЪСТОЯНИЕ НА МЕСТНАТА ИКОНОМИКА”** извежда в пълна степен проблемите и тенденциите на местната икономика. Извеждат се основни изводи за икономическото развитие на община Лом.
- **Анализът на “Точка 1.4. РАЗВИТИЕ НА СОЦИАЛНАТА СФЕРА И ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ”** е с описателно-съпоставителен характер, спрямо тенденциите на областно, регионално и национално ниво.

Проследяват се проблемите и тенденциите в общината, което позволява точно и ясно формулиране на мерките и дейностите в стратегическата част на плана.

- Изготвен е подробен анализ в “Точка 1.5. ИНФРАСТРУКТУРНО РАЗВИТИЕ, СВЪРЗАНОСТ И ДОСТЪПНОСТ НА ТЕРИТОРИЯТА”, с конкретни изводи за налични проблеми, проследяване на тенденции и възможности за развитие на инфраструктурата в община Лом.*
- Анализът по „Точка 1.6. ЕКОЛОГИЧНО СЪСТОЯНИЕ И РИСКОВЕ” проследява тенденциите и проблемите в общината и позволява точно и ясно формулиране на мерките и дейностите в стратегическата част на плана.*
- Изготвеният анализ в “Точка 1.7. ТЕРИТОРИАЛНО РАЗВИТИЕ” дава възможност за формулиране на мерки и проекти в стратегическата рамка на плана с ясен териториален адрес.*

Общо заключение за раздел „Анализ на икономическото и социалното развитие на община Лом”:

- Структурата и съдържанието отговарят на изискванията в Методическите указания на МРР.*
- Съществува логична вътрешно структурна последователност на компонентите в отделните главни точки.*
- Анализът е целенасочен, проблемно ориентиран и обхваща икономическите, социалните и екологичните проблеми, както и тяхното териториално измерение.*
- Използвани са актуални данни от официални източници на информация, които са анализирани с помощта на различни подходи и са изведени съответните изводи от тях.*
- Дълбочината и изчерпателността на анализа може да се определи като достатъчна за целите на разработвания документ. Общината е*

разгледана в контекста на социално-икономическото развитие на областта, района и националните особености.

- *Направени са съответните изводи и са дефинирани тенденциите за развитие на общината на базата вътрешния ѝ потенциал и условията за развитие.*
- *Като най-голямото достойнство се явява удачният подход за обобщение и извеждане на основните констатации и изводи след представянето на отделните компоненти на анализа.*
- *Анализът поставя добра основа за разгръщане на стратегическата рамка на ОПР 2014-2020 г.*

2.3. SWOT анализ

SWOT анализът е задължителна част за всеки стратегически документ, като осъществява логическата връзка между аналитичната и стратегическа част на документа.

Изготвеният SWOT анализ е структуриран съгласно класическата схема за обобщение на факторите в четири групи, в зависимост от това с какъв произход са те и какъв е потенциалният им ефект върху развитието.

Силните и слабите страни са изведени на база вътрешните условия в общината, докато възможностите и заплахите са изведени на база външната среда.

Анализът е логично построен (следва точките от анализа на икономическото и социалното развитие на община Лом) и правилно извежда и обобщава направените в анализа констатации и изводи.

Като най - силни страни на общината са определени: **Географско положение и общ профил** – Стратегическо местоположение спрямо основни европейски пътни артерии - пристанище Лом е пресечна точка на 2 европейски транспортни коридора №4 и №7; На територията на общината се намира второто по големина българско пристанище на р. Дунав, което осъществява 40% от българския товарооборот по реката; **Икономическо развитие** – Общината заема важно място в икономическото развитие на област Монтана /2-ро място сред общо 11-те общини/; Ръст в стойностите на основни икономически показатели за периода

2007-2010 г.; Потенциал за развитие на различни традиционни и алтернативни видове туризъм; **Социална сфера и човешки ресурси** – Наличие на квалифицирана работна сила; Добре развита система на здравеопазването на фона на останалите общини в областта /лечебно заведение с надобщински функции/; Положителни резултати в политиката на деинституционализация и стремежа към разнообразяване социалните услуги, предоставяни в общността; **Инфраструктурно развитие** – Добре развита II-ро и III-то класна републиканска пътна мрежа; Добре развита електроенергийна система; Стремеж към оползотворяване потенциала за производство на енергия от възобновяеми енергийни източници; Добре изградена телекомуникационна инфраструктура; **Околна среда** – Съхранена природна среда, богато биоразнообразие; **Териториално развитие** – Общинският център гр. Лом се отнася към населените места от 2-ра функционална категория /при възможна стойност между 1 и 8/; **Административен капацитет** – Изграден административен капацитет за усвояване на средства по линия на действащите ОП в страната.

Най – изразените слаби страни в общината са: **Географско положение и общ профил** – Неоползотворен в достатъчна степен потенциал за развитие на територията, предопределен от ключовото географско положение на територията; **Икономическо развитие** – Локализация на водещите промишлени производствени мощности изключително в общинския център гр. Лом; Отслабващи позиции на вторичния сектор /спад в дела, който формира в структурата на местната икономика/; Незадоволително качество и еднообразие на услугите, включени към икономическите дейности на третичния сектор; Неоползотворени възможности за развитието на туристическия сектор. **Социална сфера и човешки ресурси** – Висок брой на ранно напусналите училище; Неравномерно териториално разпределение на заведенията за извънболнична медицинска помощ; Препълнен капацитет на специализираните институции за възрастни хора и голям брой на чакащите за настаняване; Намаляване броя на учениците, закриване на общообразователни училища поради малкия брой учаци; **Инфраструктурно развитие** – Липса на автомагистрали и пътища I-ви клас на територията на общината; Незадоволително качество на голяма част от общинските пътища; Губещи позиции и отлив на пътници на ж.п. транспорта; Незадоволително състояние на голяма част от водопроводната и водоснабдителна мрежа в общината; Канализационна мрежа е изградена само в гр. Лом, липсва ПСОВ; Недостатъчна осигуреност на малките населени места с обществени обекти за достъп на населението до ИКТ. **Околна среда** – Емисии на

замърсявания по реките Лом и Дунав; **Териториално развитие** - Наличие на 5 населени места /50% от тези в общината/, попадащи в предпоследната 7-ма функционална категория; **Административен капацитет** – Недостатъчни финансови възможности за участие на общината в реализирането на проекти с висока обществена значимост.

Най - добрите възможности, от които общината следва да се възползва са свързани с: **Географско положение и общ профил** – Оползотворяване в по-голяма степен потенциала на ключовото местоположение на територията; Въвличане на съхранената природна среда в туристическо предлагане и алтернативни маршрути; **Икономическо развитие** – Повишаване конкурентоспособността на икономиката; Подобряване обвързаността между земеделското производство и предприятията на ХВП; Засилване обвързаността между аграрното производство и предприятията за преработка на храни; Разнообразяване кръга от услуги на третичния сектор; Ограничаване влиянието на факторите, оказващи задържащ ефект върху развитието на туристическия сектор; **Социална сфера и човешки ресурси** – Увеличаване на броя на ражданията в следствие на успешна наталистична политика; Разнообразяване на социалните услуги, предлагани в общността /активна политика на деинституционализация/; Повишаване информираността на жителите и гостите на общината за провежданите културните събития и дейности; **Инфраструктурно развитие** – Подобряване състоянието на общинската пътна мрежа; Усвояване потенциала за производство на енергия от възобновяеми енергийни източници; Подобряване състоянието и техническите параметри на водопреносната и водоснабдителната мрежа в общината; Доизграждане на канализационната мрежа в гр. Лом и изграждане на ПСОВ; **Околна среда** – Въвличане на природните фактори в стопанския оборот, чрез алтернативни форми на туризъм; **Административен капацитет** – Осигуряване на допълнителни възможности за финансиране при осъществяването на проекти и дейности с висока обществена значимост; **Териториално развитие** – Възможности за сътрудничество на различно териториално ниво - между населените места в общината, между съседни общини и области, трансгранично сътрудничество.

Заплахите, пред които е изправена общината са свързани с: **Географско положение и общ профил** – Засилване на зависимостта от неблагоприятните последици на климатичните промени; Нарастване на емисиите на замърсители от съседни общини или страни; **Икономическо развитие** – Продължаващо влияние на световната финансова и икономическа криза върху развитието на общината; Отслабване позициите на общината в структурата на

областната икономика; Неоползотворяване на потенциала за развитие на туризма; **Социална сфера и човешки ресурси** – Задълбочаване на демографските негативните процеси, влошаване на възрастовата структура и основни показатели; Засилване на негативното влияние на неравномерната териториална структура на обектите на здравната инфраструктура; Продължаващо намаление в броя на лицата в предучилищна и училищна възраст; **Инфраструктурно развитие** – Забавяне реализацията на инфраструктурни проекти в висока обществена значимост; Нарастване на енергийната зависимост на населението към традиционните енергийни източници; Увеличаване загубите на питейна вода; Влошаване екологичното състояние на р. Дунав поради липсата на ПСОВ и на канализационна мрежа в селата; **Околна среда** – Увеличаване на емисията на замърсяване от земеделието и нарастване площта на нерегламентираните сметища; **Административен капацитет** – Недостатъчна степен на координация и сътрудничество между управленските структури на различни териториални нива; **Териториално развитие** – Засилване на териториалните дисбаланси между общинския център гр. Лом и малките населени места в общината.

Заклучение:

Представеният анализ в тази част е качествено разработен и дава добра основа за определяне на стратегическите насоки за бъдещото развитие на тези дейности, оказващи пряко влияние върху качеството на жизнената среда.

SWOT-анализът съответства и е обвързан със социално-икономическия анализ и с дефинираните цели и приоритети за развитие на Общината.

2.4. Стратегическа рамка - Визия, приоритетни области, стратегически цели, приоритети, специфични цели и мерки

Целите и приоритетите имат за задача да дадат насоката за развитие на общината за следващия програмен период като стъпят на основата на направените преди това анализ и SWOT-анализ. Това е ключовата част на документа, където се показва начина как да се използват предимствата на общината и с минимални усилия да се постигне максимален ефект по отношение на решаването на наличните проблеми и постигането на социално-икономически напредък.

Стратегическата рамка следва да изразява желанията на местното население за бъдещото развитие на общината и в същото време да следва насоката, определена от документите на по-високо ниво. Следва да се намери пресечната точка между желанията и възможностите за развитие, така че стратегическата рамка да бъде реалистична и да има максимално въздействие.

В този контекст, оценката на стратегическата рамка на ОПР на община Лом 2014-2020 г. е извършена на следните нива:

- **Структурно съответствие, съгласно методическите указания на MPP;**
- **Външно съответствие;**
- **Вътрешно съответствие и допълняемост.**

2.4.1. Структурно съответствие

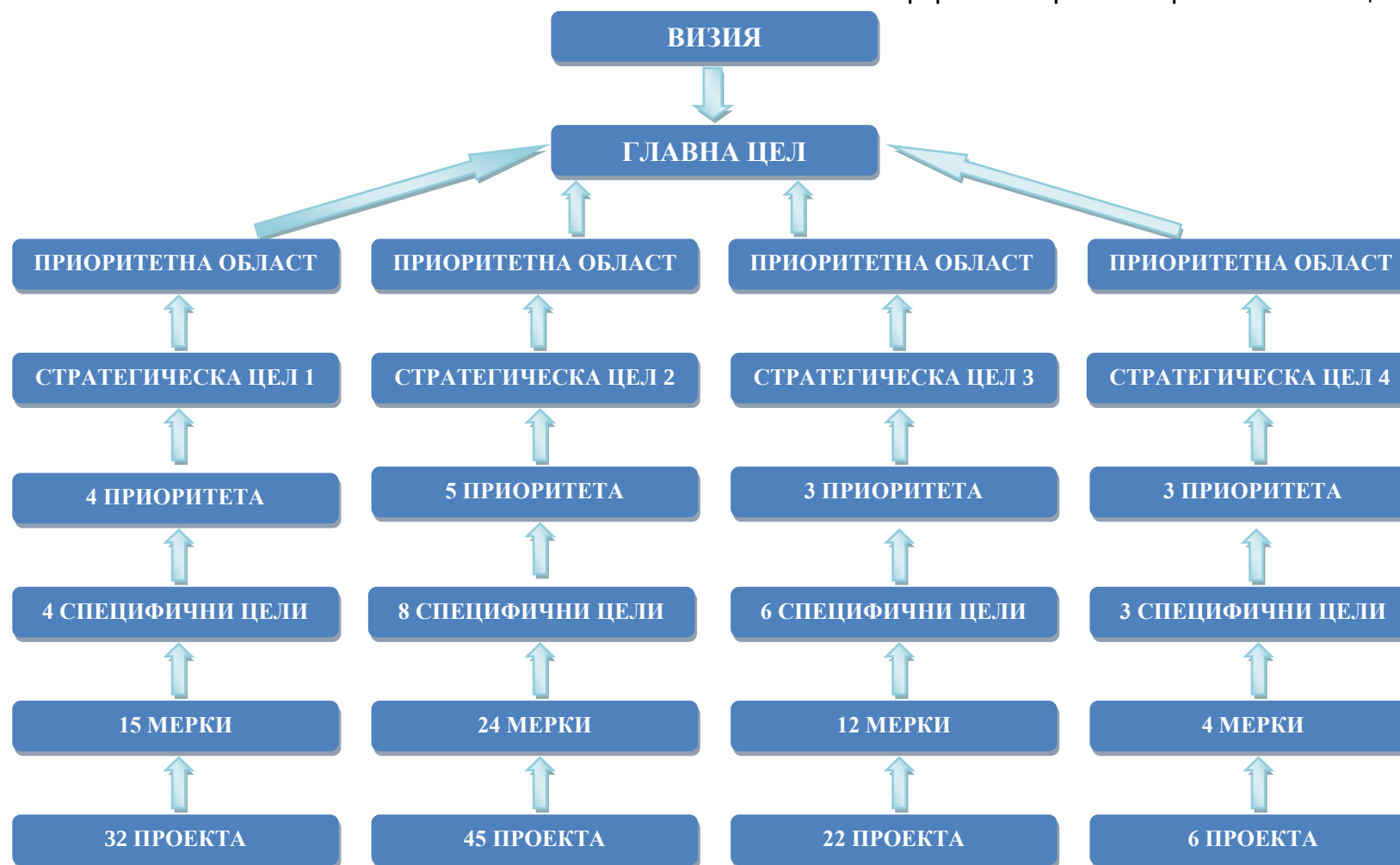
Стратегическата част на ОПР на община Лом за периода 2014–2020 г. набелязва насоките за развитие на общината във всички сфери на социално-икономическия живот. Тя кореспондира пряко и е съобразена в голяма степен със заложената законодателна и стратегическа рамка на регионалното развитие на национално и европейско ниво. Тя е разгърната на следните нива (Вж. Графика 2):

Визията на община Лом е дефинирана както следва:

„ОБЩИНА ЛОМ - СРЕДА НА УСТОЙЧИВ И ПРИОБЩАВАЩ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ, ПРЕДОСТАВЯЩА ПУБЛИЧНИ УСЛУГИ С ВИСОКА СОЦИАЛНА СТОЙНОСТ, ВИСОКО КАЧЕСТВО И СТАНДАРТ НА ЖИВОТ, ОБНОВЕНА СЕЛИЩНА ИНФРАСТРУКТУРА, СЪХРАНЕНО КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО И ОКОЛНА СРЕДА, ОСНОВА ЗА ИНТЕЛИГЕНТНА СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ И РЕАЛИЗИРАН ТРАНСГРАНИЧЕН МУЛТИМОДАЛЕН ТРАНСПОРТЕН ПОТЕНЦИАЛ ЧРЕЗ ВЪЗМОЖНОСТИТЕ НА ДУНАВСКАТА СТРАТЕГИЯ“.

В така формулираната визия на община Лом са взети предвид основните изводи от SWOT-анализа и досегашното развитие. Решаването на ключовите проблеми и реализацията на потенциала за развитие на общината през плановия период ще даде възможност за постигане на очертаната визия, което я прави реалистична.

Графика № 2: Стратегическа рамка на ОПР на община Лом 2014-2020 г.

Източник: ОПР 2014-2020 г.

Също така, тя отразява и новата визия на Европейската комисия (ЕК) за Дунавския регион, която предложи в новия програмен период Програмата за транснационално сътрудничество в Югоизточна Европа да бъде покрита от две транснационални програми – Дунав 2014-2020 г. и Югоизточната порта, която по-късно бе преименувана Адриатическа-Йонийска програма 2014-2020 г.

Главната цел на Общинския план за развитие на община Лом за периода 2014-2020 г. е:

„ПОСТИГАНЕ НА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ И НЕЙНИТЕ НАСЕЛЕНИ МЕСТА, ЧРЕЗ КОМПЛЕКСНО ПЛАНИРАНЕ НА РАЗВИТИЕТО НА ТЕРИТОРИЯТА, НАСОЧЕНО КЪМ УСТОЙЧИВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ, КАЧЕСТВО НА ЖИВОТ И ЖИЗНЕН СТАНДАРТ, СЪХРАНЕНИЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И РЕАЛИЗИРАНЕ НА ТЕРИТОРИАЛНА КОХЕЗИЯ”.

На база утвърдената главна цел на стратегическия документ са определени следните четири приоритетни области на развитието на община Лом в периода 2014-2020 г.:

ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 1. УСТОЙЧИВ РАСТЕЖ НА МЕСТНАТА ИКОНОМИКА;
ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 2. ЖИЗНЕН СТАНДАРТ И КАЧЕСТВО НА ЖИВОТ;
ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 3. ТЕХНИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА И ОКОЛНА СРЕДА;
ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 4. ТЕРИТОРИАЛНО СЪТРУДНИЧЕСТВО И СБЛИЖАВАНЕ.

Определените четири приоритетни области са формулирани в резултат на отчитане на общоприетите европейски и национални принципи на регионалната политика за периода след 2013 г. На общинско ниво тези принципи намират отражение чрез следните йерархично подредени структурни елементи на стратегическата част на документа: **стратегически цели, приоритети, специфични цели и мерки.**

Стратегическите цели, които си поставя общината в рамките на четирите приоритетни области на плана за времевия хоризонт 2014 - 2020 г. са:

- *Стратегическа цел 1. Реализиране на икономически растеж, основан на местния природен, културен и демографски потенциал, чрез иновации във водещите икономически дейности;*
- *Стратегическа цел 2. Подобряване на условията за живот, социалните услуги и личната сигурност;*
- *Стратегическа цел 3. Развитие на техническа инфраструктура, водеща до растеж и опазване на околната среда;*

Този документ е създаден в рамките на проект „Ефективна координация и партньорство при разработване и провеждане на политики в община Лом” в изпълнение на Договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-173 от 25.11.2013 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Лом и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган

- *Стратегическа цел 4. Стартиране на териториални инициативи за сближаване.*

Формулировката на визията, главната цел и стратегическите цели кореспондират напълно с адекватната насока на развитие на общината в съответствие с дефинираните преди това проблеми и потребности на региона и с обособените силни и слаби страни, възможности и заплахи.

Визия е формулирана в съответствие с изискванията посочени в „Методологията за стратегическо планиране в Република България“, разработена от европейски и български експерти и одобрена от Съвета за административната реформа през 2011 г.³ Тя е:

- вдъхновяваща - ясна и предизвикателна;
- фокусираща - дава цел и посока;
- ориентирана към бъдещето - взема предвид добрите неща от миналото;
- насочваща - дава насоки, без да ограничава, но адресирана към преодоляването на откритите при анализа обществено значими проблеми;
- устойчива - дава дългосрочната перспектива.

Анализът показва, че визията е в съответствие с регионалния потенциал на общината обусловен от териториалното ѝ разположение, състоянието на икономическите и социални тенденции и потребностите в региона.

Дефинициите на стратегическите цели са екзактни, дават ясна представа за това, какво се очаква да бъде постигнато и какви са пътищата и средствата за постигане на желаните резултати. Формулировката на целите позволява лесното и еднозначно дефиниране на конкретни показатели за измерване на резултатите и въздействието от прилаганите интервенции в посока на постигане на целите, което гарантира тяхната измеримост.

Целите са дефинирани в реалистичен и достижим за общината аспект. Контекстът на целите в пълна степен отразява необходимостта от възможните интервенции за осигуряване на решения по отношение на съществуващите потребности и ограничения, разрешаване или намаляване на техния негативен ефект.

³ Методологията е налична на Портала за обществени консултации на Министерски съвет (<http://www.strategy.bg>, секция „Публикации“).

Стратегическите цели са в пълно съответствие със силните страни и възможностите за развитие в общината, като отразяват и подходите за справяне със настоящите слаби страни и съществуващите заплахи. Те отразяват реалните възможности за успешно развитие на общината, като еднозначно предопределят посоката на бъдещите действия през плановия период.

За постигане на детайлизация и яснота при постигането на дефинираните четири стратегически цели следва да се разработят приоритети. Приоритетите, предложени в Общинския план за развитие на община Лом 2014 – 2020 г. са изцяло в съответствие с поставените стратегически цели. Те реално дават представа за насоките на реализация на вече дефинираните стратегически цели, като Приоритети 1.1; 1.2, 1.3 и 1.4 пряко кореспондират със Стратегическа цел 1, Приоритети 2.1.; 2.2; 2.3; 2.4 и 2.5 допринасят за постигането на Стратегическа цел 2, Приоритети 3.1, 3.2 и 3.3 са насочени към достигането на Стратегическа цел 3, а Приоритети 4.1, 4.2 и 4.3 към достигането на Стратегическа цел 4.

Формулираните специфични цели (**21 бр.**) и мерки (**55 бр.**) са инструменти от по-ниско йерархично равнище, чиято задача е последваща детайлизация на приоритетите с оглед на определяне на адекватни пътища и подходи за постигане на заложените стратегически цели.

Специфичните цели по отделните приоритети са съобразени с изискванията на Единна методология за провеждане на функционален анализ на държавната администрация за:

- конкретност - посочени са конкретни мерки и проекти;
- съгласуваност - обвързаност с общинските секторни програми и стратегии;
- постижимост - предвидени са реалистични мерки и проекти (в правомощията на общинската администрация) за нейното постигане;
- определеност във времето - по отношение на всеки един проект е определен срок за изпълнение.

Разпределението на специфичните цели към отделните приоритети, както и на мерките към отделните специфични цели е коректно и логично, дава възможност за залагане на ясни индикатори, измерващи степента на постигнатия успех по време на провеждане и след приключване на предвидените интервенции.

Специфичните цели и мерките са реалистични и изпълними от общината в рамките на плановия времеви хоризонт 2014 – 2020 година.

2.4.2. Външно съответствие

Стратегическата рамка на Общинския план е разгледана в контекста на системата от стратегически и планови документи на различни нива. Потърсена е външната съгласуваност на документа, като стратегическите цели и приоритети към тях са обвързани с приоритетните за областта, региона, страната и ЕС области за развитие.

Трябва да се посочи, че Общинският план за развитие се разработва в момент, когато все още не е финализирано Споразумението за партньорство на Република България, определящо основните приоритетни направления, които ще бъдат финансирани в периода 2014-2020 г., не са финализирани и оперативните програми, не са разработени и приети и други стратегически и планови документи, от които ОПР на община Лом е силно зависим.

Тази неясна външна среда, в която се изготвя документът, увеличава риска за условност на планираните дейности и най-вече средствата за тях.

Външната съгласуваност на документа се изразява в:

Стратегия Европа 2020:

Стратегия „Европа 2020“ цели постигането на по-интелигентен, по-устойчив и приобщаващ растеж:

- интелигентен – чрез по-ефективни инструменти в образованието, изследванията и иновациите;
- устойчив – благодарение на решителното преминаване към нисковъглеродна икономика и конкурентоспособна промишленост;
- приобщаващ, със силен акцент върху създаването на работни места и намаляването на бедността.⁴

Петте основни цели, които ЕС трябва да постигне преди края на десетилетието са в сферата на заетостта; образованието; научните изследвания и иновациите; социалното

⁴ http://ec.europa.eu/europe2020/index_bg.htm

приобщаване и намаляването на бедността и климата/ енергията. Така формулираните цели следва да се трансформират в национални.

Към целите са дефинирани и седем водещи инициативи, предоставящи рамка, чрез която ЕС и националните власти взаимно поддържат усилията си в области, подкрепящи приоритетите на „Европа 2020“ – като иновации, цифрова икономика, заетост, младеж, промишлена политика, бедност и ефективно използване на ресурсите.

Според оценяващия екип общинският план за развитие на община Лом следва зададените от ЕС насоки:

Таблица № 2: Съответствие на ОПР на община Лом 2014-2020 г. със стратегия Европа 2020

ИНТЕЛИГЕНТЕН	УСТОЙЧИВ	ПРИБОЩАВАЩ
Приоритет 1.2, в т.ч.: • Реализиране на партньорства с ВУЗ в областта на изследванията на иновативни аквакултури, земеделски продукти, ВЕИ и биомаса; Приоритет 1.4, в т.ч.: • Подкрепа на инициативи на СГО и земеделски организации насочени към трансфер на технологии и „ноу-хау“ в областта на биологичното земеделие; Приоритет 2.1., в т.ч.: • Подкрепа на инициативи на СГО и бизнеса насочени към професионално обучение в областите – земеделие, биоземеделие, животновъдство и алтернативен туризъм; • Създаване на условия за пълно включване на децата в образователната система и превенция на ранното напускане; • Реализиране на проекти за оптимизация и модернизация на транспорта на пътуващите ученици; Приоритет 2.4., в т.ч.: • Реализиране на проекти разширяващи и разнообразяващи културно-просветната дейност на	Приоритет 1.1., в т.ч.: • Създаване на иновативна среда подкрепяща предприемаческите инициативи в община Лом; Приоритет 1.2., в т.ч.: • Създаване на експертен екип към община Лом в подкрепа на местната администрация при реализирането на проекти с инвестиционен характер; Приоритет 1.3., в т.ч.: • Подкрепа на инициативи и проекти водещи до подобряване на достъпа до информация за туристическото предлагане в общината; • Подкрепа на инициативи за обновление и добавяне на стойност към природни и културни обекти на територията на община Лом с туристическа значимост; Приоритет 3.2., в т.ч.: • Подобряване на параметрите на околната среда в селищата от общината и извън тях; • Разработване на проекти насочени към устойчиви екологични практики; И др.	Приоритет 2.2., в т.ч.: • Подобряване на условията за заетост и професионална реализация на всички социални групи; • Развитие на социалните услуги и социално включване в селата; Приоритет 2.3., в т.ч.: • Подобряване на нивото на здравна превенция и достъпа до извънболничната и болничната помощ; И др.

територията на общината;
Приоритет 2.5., в т.ч.:
• Подкрепа за проекти развиващи административния капацитет на общинската администрация;
И др.

Източник: Стратегия „Европа 2020“ и ОПР на община Лом 2014-2020 г.

Национална програма за развитие: България 2020

Национална програма за развитие: България 2020 (НПР БГ2020) е водещият стратегически и програмен документ, който конкретизира целите на политиките за развитие на страната до 2020 г. Формулираните цели на правителствените политики ще осигурят постигането на ускорен икономически растеж и повишаване на жизнения стандарт на българските граждани в средносрочен и дългосрочен план. НПР БГ2020 поставя пред страната 3 стратегически цели и 8 приоритета, като основните направления са в посока: *образование, здравеопазване, социално включване, по-високи равнища на заетост, регионално развитие, инфраструктура, иновации, аграрен сектор, административен капацитет и енергийна ефективност.*

Съответствието на ОПР с НПР БГ2020 е представено на таблицата по – долу:

Таблица № 3: Съответствие на ОПР на община Лом 2014-2020 г. с НПР БГ2020

ОПР на община Лом 2014-2020 г.	НПР БГ2020
Стратегическа цел 1: Реализиране на икономически растеж основан на местния природен, културен и демографски потенциал, чрез иновации във водещите икономически дейности	Стратегическа цел 3: Повишаване на конкурентоспособността на икономиката чрез осигуряване на благоприятна бизнес среда, насърчаване на инвестициите, прилагане на иновативни решения и повишаване на ресурсната ефективност.
Приоритет 1.1. Повишаване конкурентоспособността и иновативността на местната икономика.	Приоритет 5. Подкрепа на иновационните и инвестиционни дейности за повишаване на конкурентоспособността на икономиката.
Приоритет 1.2. Създаване на благоприятни условия за привличане на инвестиции.	
Приоритет 1.3. Развитие на устойчив висококачествен регионален туризъм.	Приоритет 3. Постигане на устойчиво интегрирано регионално развитие и използване на местния потенциал. Подприоритет 3.4 Подкрепа за ефективно и устойчиво усвояване на туристическия потенциал на регионите и развитие на културните и креативни индустрии в регионите.

Приоритет 1.4. Развитие на модерно и конкурентноспособно земеделие	Приоритет 4. Развитие на аграрния отрасъл за осигуряване на хранителна сигурност и за производство на продукти с висока добавена стойност при устойчиво управление на природните ресурси.
Стратегическа цел 2: Подобряване на условията за живот, социалните услуги и личната сигурност	Стратегическа цел 1: Повишаване на жизнения стандарт чрез конкурентноспособно образование и обучение, създаване на условия за качествена заетост и социално включване и гарантиране на достъпно и качествено здравеопазване.
Приоритет 2.1. Подобряване качеството на образованието и създаване на условия за развитие на младите хора, в т.ч. повишаване на енергийната ефективност на обекти от образователната инфраструктура.	Приоритет 1. Подобряване на достъпа и повишаване на качеството на образованието и обучението и качествените характеристики на работната сила. Приоритет 7. Енергийна сигурност и повишаване на ресурсната ефективност
Приоритет 2.2. Създаване на възможности за трудова заетост, намаляване на бедността и риска от социална изолация.	Приоритет 2. Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване. Приоритет 7. Енергийна сигурност и повишаване на ресурсната ефективност.
Приоритет 2.3. Повишаване качеството на здравеопазването и подобряване достъпа до обектите на здравната инфраструктура, в т.ч. повишаване на енергийна ефективност на обекти от здравната инфраструктура.	
Приоритет 2.4. Развитие на културата и културните институции. Опазване, популяризиране и развитие на културното наследство.	Приоритет 1. Подобряване на достъпа и повишаване на качеството на образованието и обучението и качествените характеристики на работната сила. Подприоритет 1.5 Развитие на културата и изкуствата, културните и творческите индустрии, разширяване достъпа до изкуство и повишаване на културата на населението.
Приоритет 2.5. Повишаване на административния капацитет и ефективността на публичните услуги за гражданите и бизнеса	Приоритет 6. Укрепване на институционалната среда за висока ефективност на публичните услуги за гражданите и бизнеса.
Стратегическа цел 3: Развитие на техническа инфраструктура водеща до растеж и опазване на околната среда	Стратегическа цел 2: Изграждане на инфраструктурни мрежи, осигуряващи оптимални условия за развитие на икономиката и качествена и здравословна околна среда за населението.
Приоритет 3.1. Изграждане на нова и модернизиране на съществуващата техническа инфраструктура.	Приоритет 8. Подобряване на транспортната свързаност и достъпа до пазари. Приоритет 7. Енергийна сигурност и повишаване на ресурсната

	ефективност.
Приоритет 3.2. Подобряване качествения характеристики на околната среда. Опазване и възстановяване на природните ресурси.	Приоритет 7. Енергийна сигурност и повишаване на ресурсната ефективност.
Приоритет 3.3. Повишаване качеството на селищната среда	Приоритет 3. Постигане на устойчиво интегрирано регионално развитие и използване на местния потенциал.
Стратегическа цел 4: Стартиране на териториални инициативи за сближаване	
Приоритет 4.1. Териториално сътрудничество в устойчиви транспортни системи	Приоритет 8. Подобряване на транспортната свързаност и достъпа до пазари.
Приоритет 4.2. Териториално сътрудничество в сферата на приоритетни икономически дейности.	Приоритет 3. Постигане на устойчиво интегрирано регионално развитие и използване на местния потенциал. Подприоритет 3.6 Засилване на териториалната кохезия чрез развитие и разширяване на трансграничното, междурегионалното и транснационалното сътрудничество.
Приоритет 4.3. Териториално сътрудничество на институционално ниво /регионални инициативи.	Приоритет 6. Укрепване на институционалната среда за по-висока ефективност на публичните услуги за гражданите и бизнеса.

Източник: НПР БГ2020 и ОПР на община Лом 2014-2020 г.

Видно от таблицата Община Лом е засегнала в своята стратегическа рамка всички приоритетни направления на НПР БГ2020.

Национална стратегия за регионално развитие 2012-2022 г.

Националната стратегия за регионално развитие⁵ (НСРР) за периода 2012 – 2022 г. е основният документ, който определя стратегическата рамка на държавната политика за постигане на балансирано и устойчиво развитие на районите на страната и за преодоляване на вътрешнорегионалните и междурегионалните различия /неравенства в контекста на общоевропейската политика за сближаване и постигане на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж.

НСРР определя дългосрочните цели и приоритети на политиката за регионално развитие, която има интегрален характер, дава възможност за координация на секторните

⁵ <http://www.strategy.bg/StrategicDocuments/View.aspx?lang=bg-BG&Id=772>

политики на територията и съдейства за тяхното синхронизиране. НСРР играе важна роля за постигане на съответствие и взаимно допълване между целите и приоритетите на политиката за регионално развитие и секторните политики и стратегии, които спомагат за балансирано развитие на районите. НСРР определя дългосрочните цели и приоритети за регионално развитие на страната.

Съответствието на ОПР с НСРР е представено на таблицата по – долу:

Таблица № 4: Съответствие на ОПР на община Лом 2014-2020 г. с НСРР 2012-2022 г.

ОПР на община Лом 2014-2020 г.	НСРР 2012-2022 г.
Стратегическа цел 1: Реализиране на икономически растеж основан на местния природен, културен и демографски потенциал, чрез иновации във водещите икономически дейности	Стратегическа цел 1: Икономическо сближаване в европейски, национален и вътрешнорегионален план чрез развитие на собствения потенциал на районите и опазване на околната среда.
Приоритет 1.1. Повишаване конкурентоспособността и иновативността на местната икономика.	ПРИОРИТЕТ 1.1. Активизиране на специфичния потенциал на регионалните и местните икономики чрез подкрепа за повишаване конкурентоспособността на малкия и средния бизнес.
Приоритет 1.2. Създаване на благоприятни условия за привличане на инвестиции.	
Приоритет 1.3. Развитие на устойчив висококачествен регионален туризъм.	ПРИОРИТЕТ 1.2. Развитие на устойчиви форми на туризъм и на културните и творчески индустрии в районите
Приоритет 1.4. Развитие на модерно и конкурентноспособно земеделие	ПРИОРИТЕТ 1.1. Активизиране на специфичния потенциал на регионалните и местните икономики чрез подкрепа за повишаване конкурентоспособността на малкия и средния бизнес.
Стратегическа цел 2: Подобряване на условията за живот, социалните услуги и личната сигурност	Стратегическа цел 2: Социално сближаване и намаляване на регионалните диспропорции в социалната сфера чрез създаване на условия за развитие на човешкия капитал.
Приоритет 2.1. Подобряване качеството на образованието и създаване на условия за развитие на младите хора.	ПРИОРИТЕТ 2.1. Подобряване на достъпа до образователни, здравни, социални и културни услуги и развитие на спортната инфраструктура в районите.
Приоритет 2.2. Създаване на възможности за трудова заетост, намаляване на бедността и риска от социална изолация.	ПРИОРИТЕТ 2.2. Подкрепа на трудовата географска мобилност в районите. ПРИОРИТЕТ 2.1. Подобряване на достъпа до образователни, здравни, социални и културни услуги и развитие на

	спортната инфраструктура в районите.
Приоритет 2.3. Повишаване качеството на здравеопазването и подобряване достъпа до обектите на здравната инфраструктура.	ПРИОРИТЕТ 2.1. Подобряване на достъпа до образователни, здравни , социални и културни услуги и развитие на спортната инфраструктура в районите.
Приоритет 2.4. Развитие на културата и културните институции. Опазване, популяризиране и развитие на културното наследство.	ПРИОРИТЕТ 2.1. Подобряване на достъпа до образователни, здравни, социални и културни услуги и развитие на спортната инфраструктура в районите.
Приоритет 2.5. Повишаване на административния капацитет и ефективността на публичните услуги за гражданите и бизнеса	ПРИОРИТЕТ 2.3. Развитие на капацитета на националните, регионалните и местните власти за стратегическо планиране и подобряване на управлението на регионалното развитие
Стратегическа цел 3: Развитие на техническа инфраструктура водеща до растеж и опазване на околната среда	Стратегическа цел 1: Икономическо сближаване в европейски, национален и вътрешнорегионален план чрез развитие на собствения потенциал на районите и опазване на околната среда. Стратегическа цел 2: Социално сближаване и намаляване на регионалните диспропорции в социалната сфера чрез създаване на условия за развитие на човешкия капитал. Стратегическа цел 4: Балансирано териториално развитие чрез укрепване на мрежата от градове-центрове, подобряване свързаността в районите и качеството на средата в населените места.
Приоритет 3.1. Изграждане на нова и модернизиране на съществуващата техническа инфраструктура.	ПРИОРИТЕТ 4.1. Интегрирано устойчиво градско развитие и укрепване на полицентричната мрежа от градове ПРИОРИТЕТ 4.2. Подобряване на свързаността на районите в национален и международен план, включително с големите градски центрове в съседните страни. ПРИОРИТЕТ 4.3. Подобряване качеството на живот в селските райони.
Приоритет 3.2. Подобряване качествените характеристики на околната среда. Опазване и възстановяване на природните ресурси.	ПРИОРИТЕТ 1.3. Развитие на инфраструктурата за опазване на околната среда.
Приоритет 3.3.	ПРИОРИТЕТ 2.1.

Повишаване качеството на селищната среда	Подобряване на достъпа до образователни, здравни, социални и културни услуги и развитие на спортната инфраструктура в районите.
Стратегическа цел 4: Стартиране на териториални инициативи за сближаване	Стратегическа цел 3: Териториално сближаване и развитие на трансграничното, междурегионалното и транснационалното сътрудничество.
Приоритет 4.1. Териториално сътрудничество в устойчиви транспортни системи	ПРИОРИТЕТ 3.1. Развитие на трансграничното сътрудничество и мобилизиране потенциала на периферните гранични територии.
Приоритет 4.2. Териториално сътрудничество в сферата на приоритетни икономически дейности.	ПРИОРИТЕТ 3.2. Развитие на междурегионално и транснационално сътрудничество, включително за постигане на стратегическите приоритети на макрорегионално ниво.
Приоритет 4.3. Териториално сътрудничество на институционално ниво /регионални инициативи.	ПРИОРИТЕТ 3.2. Развитие на междурегионално и транснационално сътрудничество, включително за постигане на стратегическите приоритети на макрорегионално ниво.

Източник: НСРР 2012-2022 г. и ОПР на община Лом 2014-2020 г.

Връзка с НСРР 2012-2022 е налице по всички стратегически цели и приоритети, т.е. оценителят може да твърди, че е установено съответствие на изведените в НСРР и ОПР на община Лом стратегически цели.

Регионален план за развитие на Северозападен район 2014-2020 г.

Регионалният план за развитие (РПР) на Северозападен район⁶, като един от шестте плана за развитие на ниво 2 за периода 2014–2020 г., е съществен елемент в йерархичната система от документи за стратегическо планиране на регионалното развитие. Основна функция на плана е да осигури връзката и координацията между целевата концепция на националните и европейски документи за развитие на страната през периода 2014-2020 г., включително Национална стратегия за регионално развитие 2012-2022 г., и необходимите цели и действия за развитие на района при отчитане на неговите специфични условия и потенциали за развитие.

⁶ <http://www.mrrb.government.bg/?controller=articles&id=521>

Съответствието на ОПР с РПР на СЗР 2014-2020 г. е представено на таблицата по – долу:

Таблица № 5: Съответствие на ОПР на община Лом 2014-2020 г. с РПР на СЗР 2014-2020г.

ОПР на община Лом 2014-2020 г.	РПР на СЗР 2014-2020 г.
Стратегическа цел 1: Реализиране на икономически растеж основан на местния природен, културен и демографски потенциал, чрез иновации във водещите икономически дейности	СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 1: Развитие на конкурентноспособна икономика чрез насърчаване на собствения потенциал на СЗР
Приоритет 1.1. Повишаване конкурентоспособността и иновативността на местната икономика.	ПРИОРИТЕТ 1.1: Подкрепа за повишаване на конкурентоспособността на малкия и средния бизнес и подобряване на средата за правене на бизнес
Приоритет 1.2. Създаване на благоприятни условия за привличане на инвестиции.	ПРИОРИТЕТ 1.2: Насърчаване на иновациите и ресурсната ефективност
Приоритет 1.3. Развитие на устойчив висококачествен регионален туризъм.	ПРИОРИТЕТ 1.3: Активизиране на специфичния потенциал на регионалната икономика
Приоритет 1.4. Развитие на модерно и конкурентноспособно земеделие	ПРИОРИТЕТ 1.3: Активизиране на специфичния потенциал на регионалната икономика
Стратегическа цел 2: Подобряване на условията за живот, социалните услуги и личната сигурност	СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 2: Съхранение и развитие на човешкия капитал
Приоритет 2.1. Подобряване качеството на образованието и създаване на условия за развитие на младите хора.	ПРИОРИТЕТ 2.1: Подобряване на достъпа до образование и социална инфраструктура и предотвратяване на рисковете за социално изключване
Приоритет 2.2. Създаване на възможности за трудова заетост, намаляване на бедността и риска от социална изолация.	ПРИОРИТЕТ 2.2: Повишаване на заетостта и развитие на пазара на труда; ПРИОРИТЕТ 2.1: Подобряване на достъпа до образование и социална инфраструктура и предотвратяване на рисковете за социално изключване
Приоритет 2.3. Повишаване качеството на здравеопазването и подобряване достъпа до обектите на здравната инфраструктура.	ПРИОРИТЕТ 2.1: Подобряване на достъпа до образование и социална инфраструктура и предотвратяване на рисковете за социално изключване
Приоритет 2.4. Развитие на културата и културните институции. Опазване, популяризиране и развитие на културното наследство.	ПРИОРИТЕТ 2.1: Подобряване на достъпа до образование и социална инфраструктура и предотвратяване на рисковете за социално изключване
Приоритет 2.5.	ПРИОРИТЕТ 2.3:

Повишаване на административния капацитет и ефективността на публичните услуги за гражданите и бизнеса	Укрепване на институционалния капацитет на областно и местно ниво за подобряване на процесите на управление
Стратегическа цел 3: Развитие на техническа инфраструктура водеща до растеж и опазване на околната среда	СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 2: Съхранение и развитие на човешкия капитал СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 3: Подобряване на териториалната устойчивост и свързаност
Приоритет 3.1. Изграждане на нова и модернизиране на съществуващата техническа инфраструктура.	ПРИОРИТЕТ 3.1: Развитие на транспортната инфраструктура; ПРИОРИТЕТ 3.4: Подобряване на модела на градското и селското развитие в Северозападен район
Приоритет 3.2. Подобряване качествените характеристики на околната среда. Опазване и възстановяване на природните ресурси.	ПРИОРИТЕТ 3.2: Развитие на техническата инфраструктура ПРИОРИТЕТ 3.3: Опазване на околната среда и биоразнообразието
Приоритет 3.3. Повишаване качеството на селищната среда	ПРИОРИТЕТ 2.1: Подобряване на достъпа до образование и социална инфраструктура и предотвратяване на рисковете за социално изключване
Стратегическа цел 4: Стартиране на териториални инициативи за сближаване	СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 3: Подобряване на териториалната устойчивост и свързаност
Приоритет 4.1. Териториално сътрудничество в устойчиви транспортни системи	ПРИОРИТЕТ 3.5: Развитие на териториалното сътрудничество
Приоритет 4.2. Териториално сътрудничество в сферата на приоритетни икономически дейности.	
Приоритет 4.3. Териториално сътрудничество на институционално ниво /регионални инициативи.	

Източник: РПР на СЗР 2014-2020 г. и ОПР на община Лом 2014-2020 г.

Съблюдавано е съответствието между ОПР и Регионален план за развитие на Северозападен район 2014-2020 г., като най-силна връзка има със Стратегически цели 1 и 2 от РПР, засягащи икономиката и човешките ресурси (виж таблица 5).

Областната стратегия за развитие на област Монтана 2014-2020 г.

Областната стратегия за развитие (ОСР) на Област Монтана⁷ за периода 2014 – 2020 год., съгласно ЗРР трябва да даде стратегически насоки за разработване на целите и приоритетите на общинските планове за развитие за периода 2014 - 2020 г. Тази тема е новост

⁷ <http://oblastmontana.org/add/Montana-OSR-2020.pdf>

за второто поколение на областните стратегии. Без да нарушава принципите на местното самоуправление, областната стратегия трябва да адресира препоръки и стратегически насоки към новите планове на съставните общини, за да се постигне:

- Съответствие с областната стратегия (тя е „посредникът“ между ОПР и по-високите нива – РПР и НСРР);
- Съответствие с общите проблеми, потребности и потенциали на областта – сфери за междуобщински партньорства;

Съответствието на ОПР с ОСР на област Монтана 2014-2020 г. е представено на таблицата по – долу:

Таблица № 6: Съответствие на ОПР на община Лом 2014-2020 г. с ОСР 2014-2020 г.

ОПР на община Лом 2014-2020 г.	ОСР Монтана 2014-2020 г.
Стратегическа цел 1: Реализиране на икономически растеж основан на местния природен, културен и демографски потенциал, чрез иновации във водещите икономически дейности	Стратегическа цел 1: Подобряване на конкурентоспособността на областната икономика и повишаване на икономическата активност.
Приоритет 1.1. Повишаване конкурентоспособността и иновативността на местната икономика.	ПРИОРИТЕТ 1.1. Насърчаване на предприемачеството чрез подкрепа на развитието на нови бизнес идеи и създаването на нови фирми
Приоритет 1.2. Създаване на благоприятни условия за привличане на инвестиции.	ПРИОРИТЕТ 1.2. Насърчаване на инвестиции в бизнес иновации и повишаване на ресурсната ефективност в предприятията
Приоритет 1.3. Развитие на устойчив висококачествен регионален туризъм.	ПОДПРИОРИТЕТ 1.3.2 Развитие на устойчиви форми на туризъм
Приоритет 1.4. Развитие на модерно и конкурентноспособно земеделие	ПОДПРИОРИТЕТ 1.3.1. Развитие на селското стопанство за производство на продукти с висока добавена стойност при устойчиво управление на природните ресурси
Стратегическа цел 2: Подобряване на условията за живот, социалните услуги и личната сигурност	Стратегическа цел 2: Съхранение и подобряване качествата на човешкия капитал чрез социално развитие.
Приоритет 2.1. Подобряване качеството на образованието и създаване на условия за развитие на младите хора.	ПРИОРИТЕТ 2.2. Подобряване достъпа до образование и на инфраструктурата на образованието. Развитие на всички степени на образователната система
Приоритет 2.2. Създаване на възможности за трудова заетост, намаляване на бедността и риска от социална	ПРИОРИТЕТ 2.1. Подобряване на условията за по-пълно използване на трудовия потенциал

изолация.	ПРИОРИТЕТ 2.4. Подобряване условията за предлагане на качествени социални услуги ПРИОРИТЕТ 2.6. Подкрепа на мерки за социално включване и предотвратяване рисковете за социално изключване
Приоритет 2.3. Повишаване качеството на здравеопазването и подобряване достъпа до обектите на здравната инфраструктура.	ПРИОРИТЕТ 2.3. Подобряване достъпа до качествени здравни услуги и до лечебни здравни заведения
Приоритет 2.4. Развитие на културата и културните институции. Опазване, популяризиране и развитие на културното наследство.	ПРИОРИТЕТ 2.5. Подобряване на качествата и достъпа до културна и спортна инфраструктура
Приоритет 2.5. Повишаване на административния капацитет и ефективността на публичните услуги за гражданите и бизнеса	ХОРИЗОНТАЛЕН ПРИОРИТЕТ 4. Подобряване на административния капацитет на областно и общинско институционално ниво за реализиране на политиката за развитие на човешките ресурси и осигуряването на заетост и добри условия за труд и живот
Стратегическа цел 3: Развитие на техническа инфраструктура водеща до растеж и опазване на околната среда	Стратегическа цел 2: Съхранение и подобряване качествата на човешкия капитал чрез социално развитие. Стратегическа цел 3: Подобряване на териториалната устойчивост и свързаност.
Приоритет 3.1. Изграждане на нова и модернизиране на съществуващата техническа инфраструктура.	ПРИОРИТЕТ 3.1: Развитие на инфраструктура за свързаност и достъпност ПРИОРИТЕТ 3.2. Развитие и модернизация на техническата инфраструктура ПРИОРИТЕТ 3.4. Развитие на градските и селските райони
Приоритет 3.2. Подобряване качествените характеристики на околната среда. Опазване и възстановяване на природните ресурси.	ПРИОРИТЕТ 3.3. Запазване и подобряване качествата на околната среда чрез интегриране на глобалните екологични цели и развитие на екологичната инфраструктура
Приоритет 3.3. Повишаване качеството на селищната среда	ПРИОРИТЕТ 2.5. Подобряване на качествата и достъпа до културна и спортна инфраструктура
Стратегическа цел 4: Стартиране на териториални инициативи за сближаване	Стратегическа цел 3: Подобряване на териториалната устойчивост и свързаност.
Приоритет 4.1. Териториално сътрудничество в устойчиви транспортни системи	ПРИОРИТЕТ 3.5. Развитие на транснационално и трансгранично сътрудничество
Приоритет 4.2. Териториално сътрудничество в сферата на приоритетни икономически дейности.	

Приоритет 4.3. Териториално сътрудничество на институционално ниво /регионални инициативи.	
--	--

Източник: ОСР на област Монтана 2014-2020 г. и ОПР на община Лом 2014-2020 г.

ОСР на област Монтана 2014-2020 г. си поставя за цел да постигне висока степен на социално-икономическо развитие, като в тази връзка насочва община Лом към приоритизиране на областите, посочени в таблица 6.

С оглед на представените данни в таблицата може да се направи извода, че проектът на ОПР на община Лом в **пълна степен отразява** стратегическите насоки, които ОСР Монтана е препоръчала.

Видно от таблиците, Стратегията на ОПР на община Лом 2014-2020 г. отчита основните политики, начертани в горе анализирани документи като, обаче ги съобразява с факторите, условията и потенциала за развитие на общината, мрежата от населени места и отделните сектори.

В съответствие с оценения собствен потенциал и възможностите за развитие на общината, в плана са изведени цели и приоритети, които имат конкретно териториално измерение и ще имат реално въздействие за постигане на устойчив икономически растеж и балансирано социално развитие при умело поддържане на екологичното равновесие в територията.

2.4.3. Вътрешно съответствие

Вътрешното съответствие на документа се изразява в ясната и категорична връзка между тенденциите в развитието на общината, станали ясни от направения анализа на икономическото и социалното развитие, изведените силни, слаби страни, възможности и заплахи на тази база и разработената стратегическа рамка, която да използва потенциала на общината, за да реши нейните проблеми и да доведе до устойчиво развитие.

В точка 2.3. от настоящата оценка вече е направено едно такова изследване, което проследява връзките анализ - SWOT анализ и стратегия.

Според оценяващия екип Стратегическата рамка е построена на база направения анализ и не противоречи на направените там изводи.

Заклучение:

Структурата и съдържанието на раздела отговарят на изискванията в Методическите указания на МРР.

Използваните дефиниции в стратегическата част на Общинския план за развитие на община Лом 2014 – 2020 г. са в съответствие с принципните постановки при процеса на целеполагане.

Наблюдава се интегрираност и взаимодействие между отделните приоритети и стратегически цели, също и тяхното съответствие и обвързаност с релевантните стратегически документи на областно, регионално, национално и европейско ниво.

От изключителна важност за постигането на дългосрочни ефекти при прилагането на Общинския план за развитие на община Лом 2014 – 2020 г. е съответствието на стратегическата част на плана с дефинираните в предходните части потребности и ограничения. Анализът показва, че е налице пълно съответствие с обособените нужди и проблеми на територията на общината и поставените ѝ цели.

2.5. Индикативна финансова таблица

Индикативната финансова таблица обобщава необходимите ресурси за реализацията на Общинския план за развитие през периода 2014-2020 г. и представлява финансовата рамка на поетите ангажименти по изпълнението на плана от страна на всички партньори в местното развитие при водещата роля на органите на местното самоуправление, подпомагани от общинската администрация.

Предвидените финансови средства за реализация на ОПР са съобразени със социално-икономическото и инфраструктурно развитие на община, което през новия програмен период ще се осъществява под комбинираното влияние на две групи фактори - стимулиращи и задържащи развитието ѝ.

Ресурсите за реализацията на плана включват само планираните средства за реализацията на ключовите за развитието на общината мерки и проекти, които разширяват

възможностите за инвестиции и социално-икономически растеж и мобилизират допълнителни ресурси от фондовете на ЕС и частния сектор.

Абсолютни и относителни стойности са определени за:

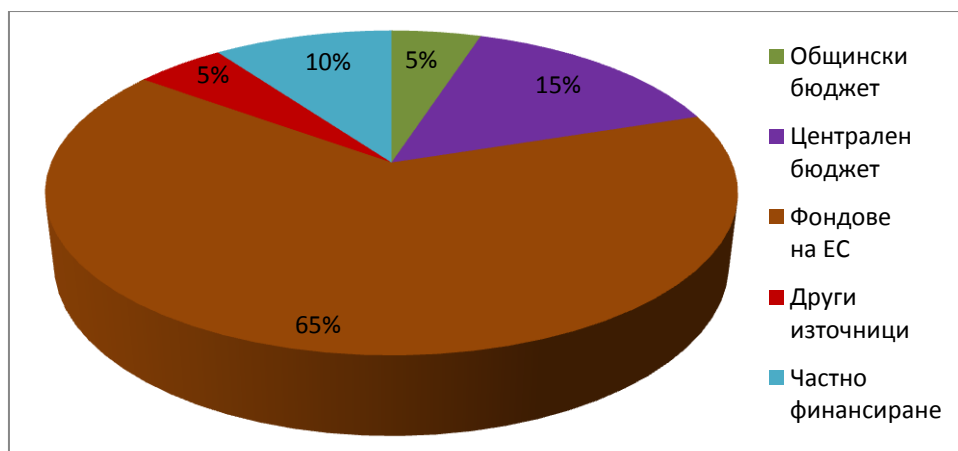
- *местно публично финансиране* – общински бюджет и местни публични фондове;
- *външно публично финансиране* – централен бюджет, фондове на ЕС и други външни източници;
- *частно финансиране* – фондове, фирми.

Бюджетът на община Лом за периода 2014 – 2020 г. е на стойност **88 035.00 хил. лв.**

Порядъкът на планираните средства е ефективен и ефикасен, съобразно планираните в Програмата за реализация проекти.

Източниците за финансиране на ОПР са представени на графиката по – долу:

Графика № 3: Разпределение на средствата за реализация на ОПР 2014 – 2020 г. по източници на финансиране.

Източник: ОПР 2014-2020 г.

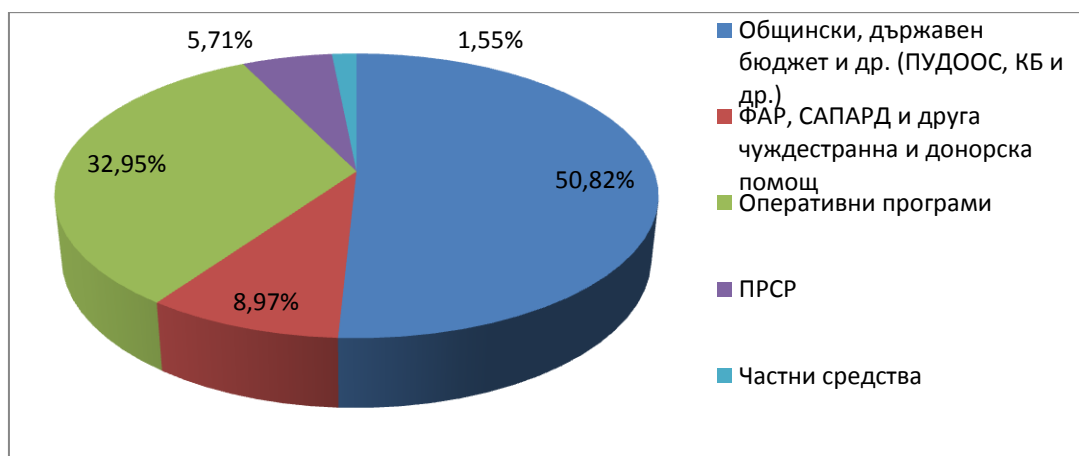
От разпределението на публичните разходи в бюджета по функции е видно, че Община Лом има заделен финансов капацитет за самостоятелно финансиране на проекти и дейности от Общинския план за развитие. В бюджетите за периода 2014-2020 г. е необходимо да има заделени средства за разработване, управление, изпълнение и съфинансиране на проекти и дейности от ОПР. Трудностите пред Общината в голяма степен ще бъдат при осигуряването на собственото съфинансиране. Един европейски проект изисква доста голям собствен ресурс, за да бъде реализиран, преди средствата по него да бъдат възстановени.

Очакванията за следващия програмен период са, че Европейският съюз през следващите 7 години няма да отпуска изцяло грантови схеми, т. е. няма да дава 100%-ово финансиране на общинските проекти. Предвид това ще се изисква от Общината да осигури процент от средствата и от други източници. В тази връзка Община Лом трябва да има готовност за структуриране на едно сложно финансиране, което да обезпечи реализирането на икономически рентабилни проекти.

Също така, прави впечатление, че предвидените средства от ЕС за периода 2014-2020 са 65 %. Изводът е, че се разчита прекалено много на средствата от ЕС, което прави изпълнението на ОПР зависимо от редица външни фактори и риска от неговото неизпълнение по-голям. В същото време, обаче, общината няма достатъчно ресурси, за да подкрепи самостоятелно инициативите за развитие. Затова е подходящо привличането на повече средства по национални и наднационални програми, различни от фондовете на ЕС.

Изводът се потвърждава и от относителния дял на източниците на финансиране на ОПР 2007-2013 г., представени на графиката по - долу:

Графика № 4: Източници на финансиране на ОПР за периода 2007-2013 г.

Източник: Последваща оценка на ОПР 2007 – 2013 г.

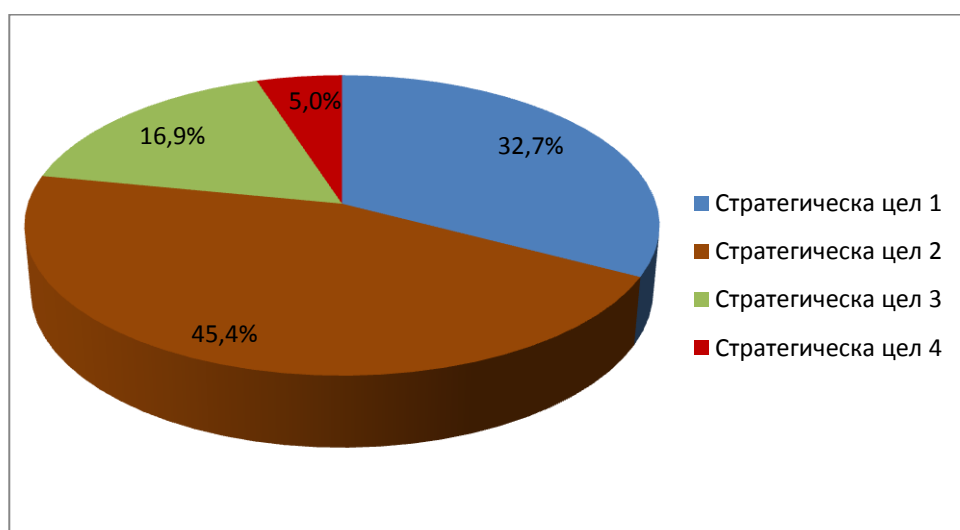
Разпределението на средствата по Стратегически цели на ОПР на община Лом за периода 2014-2020 г. е представено на графика 5:

Почти половината от финансовите ресурси са насочени към *Стратегическа цел 2: „Подобряване на условията за живот, социалните услуги и личната сигурност”*, което е в унисон с направените в по – горните точки анализи и изводи. На второ място с около 1/3 от финансовите ресурси предвидени в ИФТ се нарежда инфраструктурната *Стратегическа цел*

3: „Развитие на техническа инфраструктура водеща до растеж и опазване на околната среда”, което е разбираемо предвид обхвата, мащаба и себестойността на планираните интервенции. В останалите две стратегически цели са предвидени предимно „меки” мерки, които изискват много по-малко ресурси за тяхното изпълнение.

Разпределението на финансовите ресурси отговаря на направените изводи от анализа и на предвидените цели в стратегическата рамка.

Графика № 5: Разпределение на средствата на ОПР на община Лом 2014 - 2020 г. по Стратегически цели

Източник: ОПР 2014-2020 г.

Заключение:

Структурата и съдържанието на ИФТ отговарят на изискванията в Методическите указания на МРР.

Към момента на разработване на ОПР са известни възможните източниците на финансиране, които са анализирани в плана и отчетени в ИФТ, но няма достатъчно информация какви суми ще бъдат локирани за община Лом, (например по ОПРР 2014-2020 г.). Поради тази причина реалистичността на размерът и разпределението на планираните финансови ресурси за постигане на целите на Общинския план за развитие за периода 2014-2020 г. не може да бъде коректно оценена.

Препоръка:

- Да се извърши своевременна актуализация (при необходимост) на ИФТ на ОПР на община Лом, след окончателно одобрение на Оперативните програми на Р България за периода 2014-2020 г.

2.6. Индикатори за наблюдение и оценка на плана

Системата от индикатори за наблюдение на изпълнението на общинския план за развитие, въз основа на събраната обективна информация и данни, отчита напредъка и степента на постигане на целите и приоритетите за развитие на общината по физически и финансови характеристики.

Разработената система от индикатори в ОПР на община Лом, се базира на осемте ключови индикатора заложи в Стратегия “Европа 2020”, респективно в Националната стратегия за регионално развитие 2012-2022 г., Регионалния план за развитие на Северозападен район от ниво 2 за периода 2014-2020 г. и Областната стратегия за развитие на област Монтана за периода 2014-2020 г. и отчита приноса на общината за тяхното постигане.

Системата е систематизирана по приоритетни области, приоритети и мерки. Индикаторите отговарят на следните изисквания:

- ясно определени;
- възможно най-опростени;
- ограничени на брой;
- количествени (за измерване на ефикасността) или качествени (за измерване на динамичната устойчивост чрез оценка на нагласите и поведението);
- основаващи се на детайлизирани обобщени данни;
- съобразени с целите и приоритетите на Областната стратегия за развитие на област Монтана и Регионалния план за развитие на Северозападния район от ниво 2 и съответстващите им индикатори.

В ОПР е предвидено, когато даден резултат не е възможно да бъде пряко измерен поради прекомерни разходи, сложност или други фактори, в конкретната ситуация да се ползват адекватни на съответната мярка заместващи индикатори.

Заклучение:

Определените индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението на ОПР на община Лом за периода 2014-2020 г. са ясно формулирани, уместни и достатъчно на брой.

2.7. Действия по наблюдение, оценка и актуализация на плана

Системата за наблюдение и оценка на изпълнението на Общинския план за развитие цели осигуряването на ефективно изпълнение на плана, с оглед постигане на целите за интегрирано устойчиво местно развитие и ефикасно разходване на ресурсите за реализация на планираните дейности и проекти.

Предмет на наблюдението и оценката е изпълнението на целите и приоритетите на общинския план за развитие на основата на резултатите от подготовката и изпълнението на мерките и проектите, включени в Програмата за реализация на плана.

Разработената за целите на наблюдението и оценката в Община Лом система е логична и гарантира наличието на структура и регламентирана методология за осъществяване на наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие.

Предложената система се базира на разработените и приети от общинския съвет на община Лом „Вътрешни правила за мониторинг и контрол върху ОПР на община Лом 2014-2020” и включва формите и начините за събиране на информация, индикаторите за наблюдение, органи за наблюдение и организацията на работата по наблюдението и оценката, както и системата на докладване и осигуряване на информация и публичност.

Заклучение:

Предложената система за наблюдение и оценка на изпълнението на Общинския план се характеризира с надеждност, обхваща необходимите звена, действия и механизми и ще позволи ефективното наблюдение и изпълнение на ОПР на община Лом за периода 2014-2020 г.

2.8. Действия за прилагане принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност

Тази част от плана включва начините на прилагане принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност.

Заклучение:

Предвидените мерки за информация и публичност по време на изпълнението на ОПР ще информират заинтересованите страни относно очакваните и постигнатите резултати, ще ги мотивират да се включат активно в процесите на реализация на ОПР на територията на общината, ще допринесат за установяване степента на одобрение и удовлетвореност на гражданите от реализацията на ОПР и ще гарантира прозрачност.

2.9. Програма за реализация

Общинският план за развитие представлява стратегически документ относно политиката за постигане на устойчиво интегрирано развитие на общината, докато програмата за неговата реализация има оперативен характер и конкретизира начина, практическите мерки, инвестиционните дейности и проектите за постигане целите на развитието.

Програмата за реализация на Общинския план за развитие на община Лом за периода 2014-2020 г. включва **105 проекта** в 4-те приоритетни области на обща стойност **88 035.00 хил.лв.**

Проектите в приоритетна област 1. „УСТОЙЧИВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ И ИНОВАЦИИ“ са 32 на обща стойност 28 800.00 хил.лв., в Приоритетна област 2. „ЖИЗНЕН СТАНДАРТ И КАЧЕСТВО НА ЖИВОТ“ – 45 на обща стойност 39 970.00 хил.лв., в Приоритетна област 3. „ТЕХНИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА И ОКОЛНА СРЕДА“ – 22 на обща стойност 14 865.00 хил.лв. и в Приоритетна област 4. „ТЕРИТОРИАЛНО СЪТРУДНИЧЕСТВО И СБЛИЖАВАНЕ“ – 6 проекта на обща стойност 4 440.00 хил.лв.

За всеки един от проектите е посочена индикативна стойност, източник на финансиране, периодът на изпълнение и отговорник.

Заключение:

Програмата за реализация е разработена в съответствие с Методическите указания на МРР.

Програмата е изчерпателно изготвена.

Планираните проекти са съобразени с мерките и специфичните цели, заложи в стратегическата рамка. Тяхното изпълнение ще допринесе за изпълнението на приоритетите и стратегическите цели на ОПР на община Лом за периода 2014-2020г.

III. ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА ПО РЕДА НА ЗООС

Във връзка с изискванията на Закона за опазване на околната среда и на Закона за биологичното разнообразие, както и предвид разпоредбите на чл.32 от ЗРР, Община Лом е внесла в РИОСВ – Монтана, Искане за преценяване на необходимостта от Екологична оценка (ЕО), съгласно чл.8, ал.1 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми и Уведомление за план/програма, съгласно изискванията на чл.10, ал.2, т.3 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони.

Издадено е Решение на РИОСВ – Монтана за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка, приложено към настоящия документ.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В резултат на извършената предварителна оценка на Общинския план за развитие на община Лом за периода 2014-2020 г. могат да се направят следните основни изводи и заключения:

- Общото впечатление от представения за оценяване Общински план за развитие е, че документът е подробно и задълбочено разработен. Изготвен е в съответствие с действащата нормативна уредба в страната, при отчитане на изискванията към подобни разработки.
- Спазена е общата структура за изготвяне на анализ за икономическото и социално развитие. Аналитичната част на документа като цяло коректно отразява ситуацията в община Лом към момента на разработване на ОПР, като задълбочено са разгледани отделните сектори на местната икономика, както и подробно е анализиран и оценен наличният демографски потенциал.
- Изводите, изведени в SWOT - анализа са реалистични и адекватни и впоследствие трансформирани в цели и приоритети за местно развитие.
- Стратегическата рамка на ОПР е адекватно конструирана и отразява констатациите, извършени по време на анализа.
- ОПР и съставните му стратегически цели и приоритети са съгласувани с документите за регионално развитие на областно, регионално, национално и европейско ниво.
- Обемът на предвидените финансови ресурси е в съответствие с предвидените проекти за изпълнение, от което може да се съди и за ефективността и ефикасността за постигане на целите на ОПР на община Лом. В ИФТ е спазен изцяло принципа на съфинансиране и допълняемост на местните собствени финансови ресурси за развитие със средства от държавния бюджет, фондовете на ЕС и други публични и частни източници.
- Индикаторите за измерване на резултатите от изпълнението на плана са определени за всяка мярка, което дава много добра възможност за проследяване на тяхната реализация и оценка на реалистичността между поставените цели и индикаторите.

- Действията и механизмите за наблюдение, оценка и актуализация на ОПР, включват партньорите в процеса на тяхното разработване и изпълнение и е предвиден конкретен механизъм за информационно осигуряване и публичност на плана. Системата за наблюдение е съобразена с изискванията на нормативната уредба.

На база извършения анализ и оценка на ОПР, може да се направи изводът, че същият напълно отговаря на нормативната уредба, както и на социално икономическия контекст, в който се намира община Лом. Документът е релевантен на нуждите, формулираната стратегическа рамка напълно съответства на констатираните в анализа силни страни и проблеми, които създават „тесните“ места в развитието и лимитират възможностите за адекватно усвояване на потенциала на общинската територия.

За подобряване качеството, реалистичността и изпълнимостта на документа екипът, изготвил ПО, има следната препоръка:

- ОПР да се съгласува с Оперативните програми и ПРСР за новия програмен период 2014-2020 г. след тяхното окончателно одобрение и при необходимост да се актуализира ИФТ към плана.

В допълнение, за да бъде успешен крайният резултат предвижданията на ОПР 2014-2020 г. следва да се разглеждат като инструмент за управление в ръцете на действаща институция, която постоянно да следи, както външните въздействия, така и процесите, протичащи вътре в общината, да анализира, определя и предлага избор на поведение – (балансирано, взаимосвързано, равномерно развитие на всички подсистеми), в определените от плана рамки за развитие, за постигане на поставените цели.

В резултат на проведената предварителна оценка на Общинския план за развитие на община Лом за периода 2014-2020 г., екипът, изготвил оценката, препоръчва приемането на документа от Общински съвет.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение №1. Решение на РИОСВ – Монтана за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка на ОПР на община Лом за периода 2014-2020 г.

ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ ЗА ПЕРИОДА 2014-2020 г.

Документ			Преглед/Одобрение	
Версия	Дата	Статус	Дата	Статус
1.0	28.07.2014	Проект	28.07.2014	Проект

КОНТАКТИ

Възложител: Община Лом, Р. България
Организация: Община Лом
Законен представител: Иво Иванов - Кмет
Адрес: гр. Лом 3600, ул. Дунавска №12
web <http://adm.lom.bg/>

Изпълнител: Региоплан ЕООД
Организация: Региоплан ЕООД
Законен представител: д-р Косьо Стойчев
Адрес: София, бул. Александър Малинов №91, офис 102
web www.regioplan.biz

